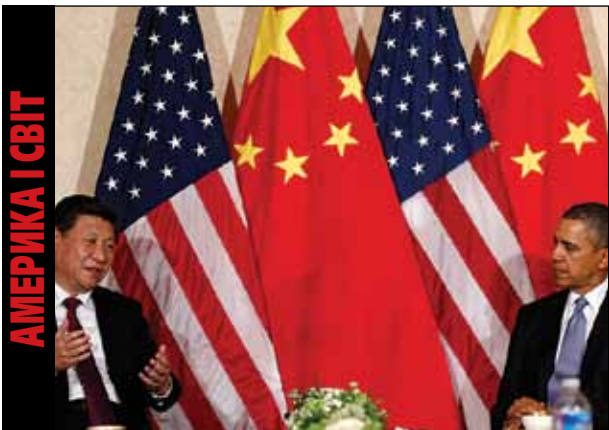

NOVA ГАЗЕТА

№ 43 (302) Листопад 13, 2014, Нью-Йорк

№ 43 (302), November 13, 2014, New York

АМЕРИКА І СВІТ

**ТРАНСТИХООКЕАНСЬКЕ ПАРТНЕРСТВО:
РЕАЛЬНІСТЬ ЧИ ІЛЮЗІЯ?** **СТОР. 9**

ВІЧНЕ І ПРОМИНАЛЬНЕ

**АЛЬФРЕД ЛЕНГЛЕ: «В ЧОМУ СЕНС
НАШОГО ЖИТТЯ»** **СТОР. 6-7**

У ГРОМАДІ

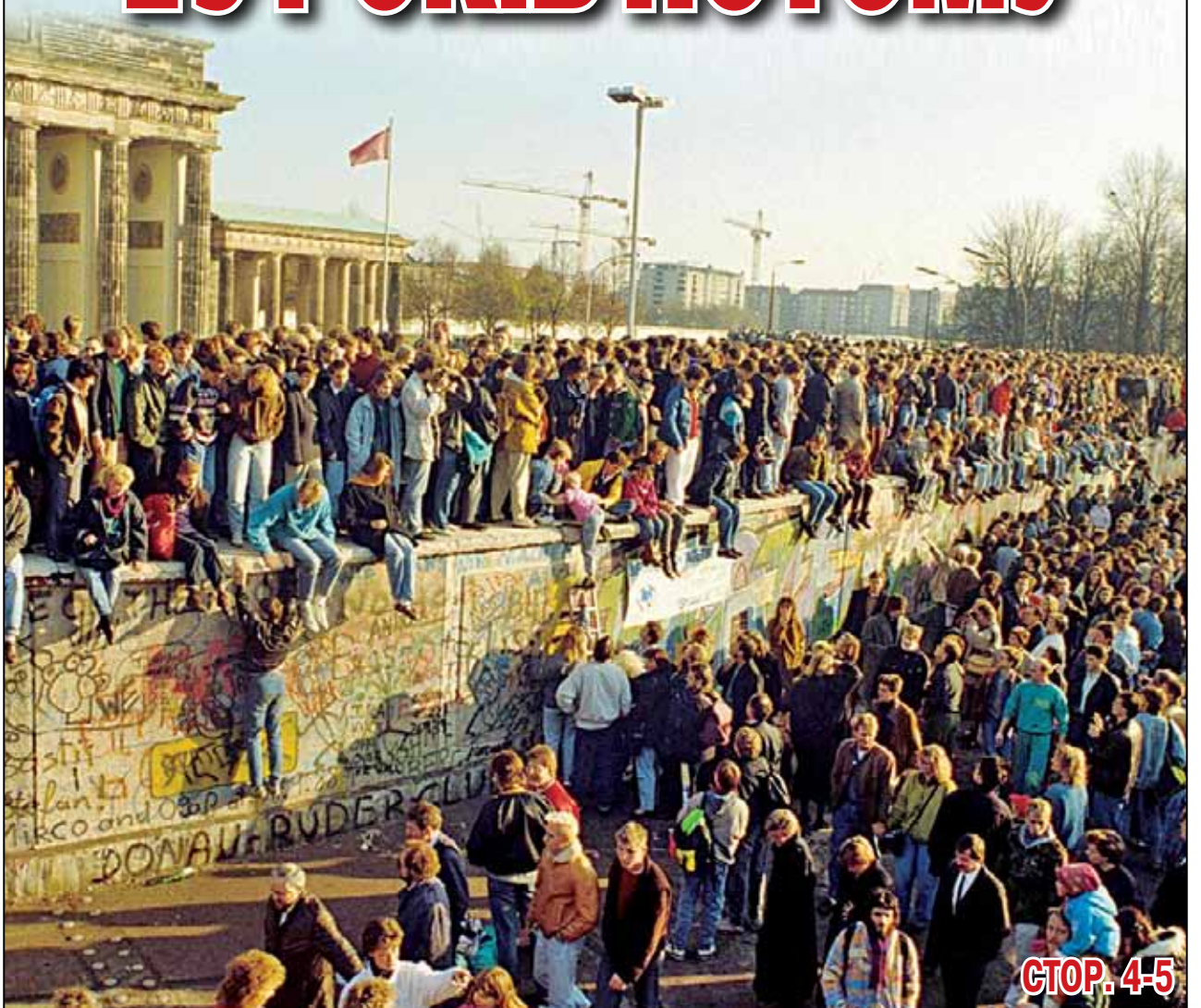
**ШКІЛЬНА РАДА: 60 РОКІВ НА СЛУЖБІ
УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКИ** **СТОР. 15**

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

**ПОДАРУНКИ ВІД ВЕЛИКОЇ ДЕПРЕСІЇ
І ФРАНКЛІНА РУЗВЕЛЬТА** **СТОР. 20-21**

ПАДІННЯ БЕРЛІНСЬКОГО МУРУ: 25 РОКІВ ПОТОМУ

СТОР. 4-5

НИЗЬКИЙ УКЛІН ВАМ, ВЕТЕРАНИ!

СТОР. 3

**22 ЛИСТОПАДА –
ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ**

**ПАНАХИДА ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ
ГОЛОДОМОРУ–ГЕНОЦИДУ
1932–1933-х РОКІВ**

**REQUIEM SERVICE
FOR VICTIMS OF HOLODOMOR**

**У КАТЕДРАЛЬНОМУ СОБОРІ
СВЯТОГО ПАТРИКА
В НЬЮ-ЙорКУ**

**St. Patrick's Cathedral
S-th Ave. (between
SO-th/SI-st Streets),
New York, 10022**

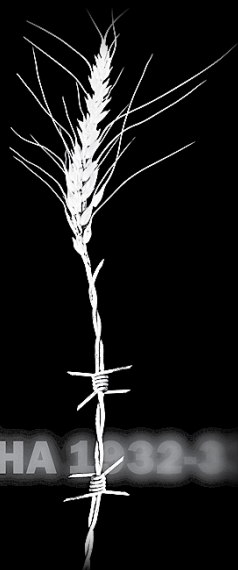
У суботу, 22 листопада, о 1-й годині по полудні

**Детальніша інформація на інтернет-сторінці
Українського Конгресового Комітету Америки:**

www.ucca.org

www.facebook.com/UCCA.org

Тел: (212) 228-6840

УКРАЇНА 1932-33

65 рядків від редактора

Доброго дня, шановні читачі!

11 листопада Америка відзначила славне свято – День ветеранів. Цього дня американці віддавали данину пам'яті тим живим і мертвим героям, які в лиху годину боронили не тільки свою Батьківщину, а й були за ідеали свободи в усьому світі. Напередодні свята Президент Америки Барак Обама, звертаючись до нації, сказав: «Ті, хто ризиковав життям, щоб захистити свободу, після повернення повинні отримати належну турботу й ті можливості, на які вони заслужили». Президент сказав також, що «закінчення війни – це лише початок» виконання країною свого обов'язку перед тими, хто був на службі, а також перед їхніми сім'ями, які «пішли на великі жертви задля Америки й торжества свободи в усьому світі».

Уявімо собі на хвилику, яким був би нині світ, якби в ньому перемагали не сили добра й правди, а гітлери, сталіни, брежневи, гусейни, кім-ір-сени, каадафі, путіни та інші негідники. У ньому панував би культ насилля, права людини не варті були нічого, а людське життя було б дешевшим за здевальвований нині путінський рубль. І саме ветерани, які в молоді роки віддавали своє здоров'я, а часто й життя, перепиняли шлях таким політичним ман'якам до царювання на всій планеті, якого вони так прагнули.

Часто ми не помічаємо наших славних ветеранів, які живуть поруч з нами. Втім, за кожним з них стоїть нелегке прожите життя. Нині тяжко хворим лежить у шпиталі Тихін Литовий – чоловік, який пережив Голодомор, прожив на цьому світі більше 90 років, жив Україною й робив усе, аби вона стала незалежною, аби швидко зіп'ялася на ноги й взяла курс на Європу. Він і досі переказує гроші на рідне село, рідну школу, нужденним і потребуючим в Україні.

Віднедавна у нашій громаді з'явилася мобільна, дієва, сучасна, молода організація «Разом». Вона багато зробила, аби в Україні перемогла Революція гідності, аби вдови й сироти тих, хто віддав свої життя за Україну, не почувалися самотніми, кинутими напризволяще. Вона багато робить, аби повернути здоров'я пораненим і покаліченим під час боїв на Майдані і в зоні АТО. Але ще більше поваги було б до неї, якби вона згадала про ветеранів, які живуть разом з нами. Серед них є тяжко хворі, самотні, уражені депресією люди. Було б добре, якби «Разом» з їхньою енергією й завзяттям взяла шефство над цими людьми, допомогла їм добрим словом, провідала у шпиталах, чимось допомогла по господарству. Адже ці немічні сьогодні ветерани розбудовували українську Америку, звівши тут для всіх нас українські церкви, народні доми, школи, музеї, кредитівки... І мізерною відплатою за їхню працю й жертвність буде наша увага до них наприкінці їхніх славних життів.

Є серед наших ветеранів й ті, хто воював у складі американського війська під час Корейської війни, війни у В'єтнамі, іракської та афганської кампаній. Вони також потребують нашої підтримки й допомоги.

Великою справою, за яку взялася б «Разом» або яка-небудь інша українська громадська організація, був би й догляд за могилами тих ветеранів, які вже відійшли від нас у засвіти. Бо часто ці могили стоять у бур'янах, за ними ніхто не доглядає, вони забуті нині суцільми українцями. А хіба ж такої уваги до своїх могил заслуговують ті, хто бився за Україну, а прибувши на землю Вашингтона, розбудовував тут, віддаючи останній долар, українську Америку?!

Хоч є серед наших ветеранів і такі, що, незважаючи на дуже поважний вік, ще повні сил і беруть найактивнішу участь у громадському житті. Зовсім недавно відсвяткували своє 90-ліття президент кредитівки СУМА-Йонкерс Володимир Козіцький, перед ним – відомий активіст нашої громади, ініціатор багатьох добрих справ і починань Микола Галів, ще раніше – власник знаменитої м'ясарні Юліан Бачинський. Нехай Бог і далі тримає їх і всіх ветеранів у своїй опіці, даруючи їм міцне здоров'я, сили, наснагу й оптимізм. Многая літа! Щастя, добра, сімейного затишку Вам, дорогі ветерани, і наш низький уклін за все, що ви для нас зробили.

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

НАГОЛОСИ Й АКЦЕНТИ

Путінська Росія стала реальною загрозою для світу. У Російській Федерації, через 23 роки після розпаду СРСР, розрядки й певного порозуміння з демократичними країнами в часи Бориса Єльцина, несприйняття Заходу стало значно сильнішим, ніж це було за радянських часів. І необхідно визнати, що путінські зомбі-ЗМІ працюють набагато ефективніше за комуністичні. І якщо Путіна не зупинити зараз, то «зелені чоловічки» і російські танки, під приводом захисту росіян, цілком можуть опинитися в державах Балтії.

Путін стратег звісно ніякий, та навіть йому зрозуміло, що ресурсів (військових, економічних, ідеологічних, господарських, фінансових) для того, щоб утримувати окуповані українські території, в Російській Федерації просто немає і не передбачається, але відступитися від України він не здатний.

Пітерський карлик вже майже нікого й нічого не чує. На розумні аргументи не звертає уваги. Для нього знищення

Якщо Путіна не зупинити сьогодні, завтра він розв'яже термоядерну війну

ХТО ЗУПИНИТЬ ВЕЛИКОГО БОЖЕВІЛЬНОГО?

Україні стало нав'язливою ідеєю фікс. Головне для Великого Божевільного повернути її у свою зону впливу, або як мінімум, покарати серйозно за її непокірність. Незважаючи ні на що, дотиснути, розчленувати та зруйнувати українську економіку.

Виглядає, що антиукраїнська складова в його діяльності, помножена на неадекватну політичну поведінку на міжнародній арені, стала подібною до наркозалежності, від якої Путін самотійно вже не здатен вилікуватися. Та московці, влаштувавши «сафарі» в Україні для різноманітних покидьків, проразувалися з тим, який запас міцності має Українська держава. І щоб вони не придумували для України: «допомогу» в погіршенні і без того складної економічної ситуації, втрату Україною територій, руйнацію машинобудівних заводів та розірваний кордон, але країна тримається завдяки згуртованості, великому національному духу і патріотизму свого населення.

Очевидно, що листопад 2014 буде дуже складним для українців. Кремлівського старця притиснули, проте явно ще недостатньо. Він не рахується з втратами, народних протестів не боїться, а санкціями його й так обклали.

Однак, коли західні союзники України не пішли в санкціях далі, а Росія, не відключена від міжнародної системи платежів SWIFT, як це пропонували британці, не можна виключати того, що Путін і його подільники, зроблять спробу пробивати «коридор» до анексованого Криму.

Тестом подальшого розвитку ситуації може стати Маріуполь. Якщо російські терористи наважаться на розширення вторгнення, то розпочнуть свою осінню кампанію, швидше за все, з Маріуполя, що, в свою чергу, означатиме, що вони розширюватимуть «підкову» до Криму.

А якщо пробиватимуть «підкову» до Криму, то намагатимуться захопити си-

лю Маріуполь, Миколаїв, Херсон і Одесу. Що означатиме, що Кремль закусив «вуздечку» і взяв курс на широкомасштабну війну, повністю проігнорувавши усі санкції Заходу. Питання в тому, чи готові сьогодні українські війська заблокувати просування російських військових вглиб українських територій?

Можна розглянути декілька варіантів можливого розвитку подій:

1. Перемир'я (часткове як нині, короткочасне до весни чи довгострокове на більш тривалий час).

2. Бойові дії на території України. Своєрідна «гойдалка», українські військові відбивають захоплені російськими бойовиками території, сепаратисти їх знову захоплюють, українські сили їх знову відбивають. Але при цьому не переходять кордон з Росією.

3. Бойові дії тривають. Під час бойових дій українські військовики зачищають терористичні угруповання і в разі потреби переходять кордон з Росією.

Проаналізувавши усі перелічені варіанти, бачимо, що перший варіант виглядає все-таки найкращим. Але враховуючи той фактор, що промосковські сили весь час нападають (і це відбувається постійно), дуже сумнівно, що Росія на ньому зупиниться.

Хоча не виключено, що в Кремлі можуть ухвалити рішення перенести ескалацію конфлікту на березень-квітень. Адже і їм мусить бути відомо, що часом в луганських і донецьких степах температура опускається до мінус 30-35 градусів за Цельсієм.

Швидше за все, ухвалення цього рішення знаходиться на стадії вирішення. Можна навіть судити по енакіївським «ополченцям», які вже зараз починають нарікати на те, що яка війна може бути взимку. Кадри Путіна можуть просто всі розбігтися. Тому Москва може вирішити, що краще із цим до весни не ризикувати.

Питання в тому, що Путін сам добровільно загнав себе в патову ситуацію.

Якщо він не відступить, то на Росію чекатиме декілька наступних років поступово наростаючого, але незворотнього економічного колапсу. Після чого кришку в казані народного невдоволення обов'язково зірве. І російський бунт безжалюдно змете пітерський режим, що щент прогнів.

Тому не можна виключати, що для того, аби уникнути політичної катастрофи, Путін піде ва-банк. Вважаючи, що зможе виграти війну в Україні, правила якої він сам для себе й придумав.

Але для того, щоб Україна не прогнала, Захід мав би сам переглянути досі існуючі правила стосовно неї. НАТО має змінити свою давню «мантру», що Україна ще не готова до вступу. ЄС чітко визначити час, коли Україна стане його членом, а США визначитися з постачанням оборонного озброєння.

Бо чим довше відтягуватиметься час збільшення допомоги Україні, тим більше нахабнітиме Путін. Москва здатна розпочати «профілактичні» обстріли фінських чи норвезьких територій, будучи впевненою в тому, що все це, як і раніше, легко сходитиме їй з рук.

Тому питання – чи полізуть росіяни далі, плавно перетікає в площину того, як реально зупинити російську агресію в Україні. Адже тепер вже зрозуміло, що досягнути довготривалого перемир'я з державою, де цілком і повністю перемиг реваншистський путінізм, неможливо. Питання стоїть сьогодні рубка – або під натиском західних санкцій в Росії змінюється реваншистська влада, або Москва дотисне Україну, якщо допомога їй залишатиметься й надалі недостатньою.

Путін не зупиниться доти, доки не знищить Україну, або сам не відбуде до Люцифера. Тому мова має йти про незалежність України, як фактор дотримання демократичних цінностей західної цивілізації...

Віктор Каспрук,
політолог
Карикатура Рікардо Босколо

УРОКИ ІСТОРІЇ

Падіння Берлінського муру чверть століття тому стало символом перемоги добра над злом, свободи над диктатурою, гуманізму над людиноненавистництвом. Його збудували за наказом тодішніх путіних, які хотіли поділити світ на «свій» і «їхній». Так їм краще було правити, бо між цими двома світами стояла наглухо зачинена «залізна завіса», головною ланкою якого був бетонний Берлінський мур.

Він проходив не тільки між Східним і Західним Берліном, а й між двома світами, двома світоглядом. Той мур сидів і в людських душах. І, як з'ясувалося, сидить і понині. Оті 80 відсотків росіян, які підтримують Путіна в його загарбницькій війні проти України, й досі душами своїми сидять на східному боці Берлінського муру. Вони мріють про реставрацію СРСР, якого, як вони вважають, боялися навіть американці. Їм здається, що загарбуючи та вбиваючи, вони реалізуються на планеті як нація. Нинішні російські гасла «Крим – наш», «Росія – це сила» – це відповідь тисячам німцям і ненімцям, які 9 листопада 1989 року написали свої гасла й думки на мурі, головним словом серед яких було «свобода».

Це слово назавжди поселилося в душах не тільки тих, хто бачив падіння Берлінського муру на власні очі, а й мільйонів землян, для яких падіння цієї осоружної стіни стало символом надії.

На святкуваннях річниці падіння Берлінського муру 9 листопада в Берліні канцлер Німеччини Ангела Меркель якраз і наголосила на символічності цієї історичної події 25-річної давності. «Це показало, – сказала вона, – що ми маємо силу визначати свою долю і змінювати наше життя. Саме про це свідчить падіння муру. Це стоїть у нас у Німеччині, але також інших народів, усіх людей у світі, і особливо в Україні, Сирії, Іраку та інших частинах світу, де права людини нині під загрозою або порушуються».

Ангела Меркель, яка 9 листопада 1989 року була молодим науковцем у Східному Берліні, сказала, що падіння стіни у відповідь на масовий протест громадян назавжди запам'ятається як триумф людського духу.

9 листопада вона разом з іншими лідерами країни вклала троянду у шпарину в рештках Берлінської стіни. У надзвичайно схвилюваній промові німецький канцлер сказала, що «падіння стіни показало, що мрії збуваються». «Це була перемога свободи над рабством, і ця подія надихатиме нинішні та майбутні покоління, які руйнуватимуть подібні стіни – стіни диктатури, насильства та людиноненавистницьких ідеологій», – сказала А. Меркель.

Перед цим вона взяла участь у релігійній церемонії вшанування 138 осіб, які загинули, намагаючись втекти від комуністичного режиму з так званої Німецької Демократичної Республіки (НДР), яка була слухняним сателітом Москви.

Берлінський мур, збудований 1961 року, розділяв місто майже 30 років. Він відокремлював східний Берлін, що був столицею НДР, від західного. Спочатку це був цегляний мур, який потім зміцнили подвійною бетонною стіною завдовжки 160

«Країни Центральної та Східної Європи сьогодні з гідністю несуть свій демократичний статус. Європа сьогодні більш інтегрована, благополучна й безпечна. Проте дії Росії проти України нагадують, що нам треба більше працювати, щоб повною мірою реалізувати наше спільне бачення Європи – Європи об'єднаної, вільної й мирної», – додав Барак Обама.

Президент США висловив упевненість, що жоден репресивний режим не може встояти перед прагненням людей до

Канцлер Німеччини Ангела Меркель вставляє троянду в шпарку залишків Берлінського муру в Берліні

БЕРЛІНСЬКИЙ МУР: 25 років потону

Знамениті графіті на Берлінській стіні, які стали мистецтвом наприкінці XX століття

км з великою кількістю охоронців, яка розрізала навпіл вулиці, розділяла родини та проходила через цвинтарі. Нині від муру залишилися лише музейні реліквії, а з нагоди річниці місце, на якому він стояв, було позначене білими кульками, наповненими гелієм.

9 листопада 1989 року уряд НДР під тиском народу змусив був зняти обмеження на в'їзд до західного Берліна після кількох тижнів масових протестів, які почалися в Ляйпцігу та поширилися на східний Берлін. Радісний натовп зруйнував стіну, і відкриття кордону стало важливим моментом у падінні комуністичного режиму не тільки в НДР, а й усього світі. Після падіння Берлінської стіни від колишнього так званого соціалістичного табору залишилися тільки ріжки та ніжки.

Президент США Барак Обама у привітанні з нагоди 25-річчя з дня падіння Берлінської стіни також згадав українсько-російську війну. У своєму привітанні до мешканців Німеччини та союзників американський лідер сказав, що гордий бачити сьогодні Німеччину лідером у Європі і одним з найсильніших союзників США.

«Та ніч стала нагадуванням про те, що бетонні стіни та колючий дріт врешті-решт програють волі звичайних чоловіків і жінок, які прагнуть жити вільно», – сказав президент США.

свободи й гідності. «В Європі і всюди за її межами, де люди прагнуть самі визначати свою долю, ми керуватимемося уроками Берліна» – сказав американський президент.

...Протягом 28 років свого існування Берлінський мур був бар'єром, що розділяв народ Німеччини, бельмом на оці повоєнної Європи й предметом безустанної критики з боку світових політиків і моральних авторитетів планети. Перша тріщина в цьому бетонному монстрі з'явилася, коли тодішній президент США Рональд Рейган сказав, стоячи навпроти Бранденбурзької брами: «Пане Горбачов, зруйнують цю стіну!».

І разом з тим вона була тим предметом, об'єктом і джерелом натхнення для величезної кількості творів мистецтва другої половини XX сторіччя, мистецтва найрізноманітнішого – від класичної музики до графіті.

Графіті, звісно, були першим і найяскравішим художнім образом, пов'язаним з муром. Якщо зі східного боку стіни прискіпливо охороняли й підступитися до неї було практично неможливо, то із заходу розтягнута на 160 кілометрів і складена з 45 тисяч плит бетонна поверхня була ідеальним «полотном» для мистецтва сучасних настінних розписів.

Відразу після падіння Берлінського муру графітісти взя-

ли реванш і на Сході. Всього через півроку після падіння, вже навесні 1990 року, сотні художників з усього світу розписали східний бік стіни своїм баченням політичних подій, які супроводжували її появу, існування й руйнацію.

Стіна стала одним з наймогутніших символів «холодної війни», і, ясна річ, не могла не фігурувати в насичених політичним протистоянням кінобойовиках того часу. Мур ще не був муром, а тільки загорожденням з колючого дроту, коли з'явився базований на реальних подіях фільм «Втеча зі Східного Берліна».

Через три роки режисер Мартін Ріт екранізував роман Джона Ле Каре «Шпигун, який прийшов з холоду» зі знаменитим Річардом Бертон у головній ролі – ця кінострічка й досі вважається еталоном шпигунського жанру.

Навіть видатний Альфред Гічкок в рідкісному для себе звертанні до жанру шпигунського фільму також не уникнув теми стіни в своєму трилері 1966 року «Розірвана завіса».

Влітку 1988 року дух свободи дістався-таки Східного Берліну, хоч влада НДР до останнього чинила опір навіть косметичним політичним реформам Михайла Горбачова. Намагаючись бодай хоч трохи збити протестні настрої східно-німецької молоді, вона дозволила виступити

на майдані в центрі Східного Берліну Брюсу Спрінгстїну. 300 тисяч осіб прийшли слухати американську рок-зірку, яка перебувала тоді на вершині слави. Ефект від його концерту виявився протилежним тому, на який розраховувала ендеєрська влада.

«Я приїхав сюди не на підтримку й не проти будь-якого уряду, – ламаною німецькою мовою звернувся до публіки Спрінгстїн. – Я приїхав зіграти для вас рок-н-рол в надії, що одного прекрасного дня стіни, які нас розділяють, упадуть».

Ефект від цих слів Спрінгстїна, вимовлених на східному боці Берлінського муру, був не меншим, ніж слова Рональда Рейгана: «Пане Горбачов, зруйнують цю стіну!».

В різдвяні дні 1989 року, всього лишень через місяць після того, як стіна впала, серед її ще не розібраних уламків, на встановленій прямісінько біля Бранденбурзької брами сцені легендарний Леонард Бернстайн диригував Дев'ятою симфонією Беттовена. В знаменитій «Оді радості» зведений оркестр і хор музикантів та вокалістів з обох Німеччин, Великої Британії, США й СРСР замінив слова «Friede» (радість) на «Freiheit» (свобода).

...Як швидко летить час. Здавалося, що це було зовсім недавно, а вже сплило чверть століття. Здавалося, що любителів зводити такі стіни на вулицях і площах міст, а, головне, в душах людей, вже ніколи не буде. Ан ні, вони знову з'явилися і знову брязкають зброєю, розділяють людей на «наших» і «їхніх» і мріють про новий мур, який відділив би їхню імперію зла від усього іншого світу. Урок Берлінського муру вчить, що так не буває – рано чи пізно всі стіни, зведені посеред міст і в душах людей, щоб розділяти, сіяти ненависть, розтоптувати людські права й гасити людську надію, завалюються. Такий закон Божий.

Хома Мусієнко
Спеціально
для «Нової газети»
Фото AFP

ЛУПАЙМО ЩЮ СТИНУ!

Нашому поколінню пощастило – ми були свідками святкування 1500-ліття Хрещення України-Руси, дожили до падіння осоружного СРСР і проголошення незалежності України, застали історичну подію зміни тисячоліть. Але найбільше враження на нас справила подія, яку ми бачили на власні очі, – падіння Берлінського муру. Такого піднесення людського духу, такого тріумфу Свободи, мабуть, не доведеться більше бачити ніколи. Дух Свободи ламав бетонну стіну на очах у мільярдів захоплених землян. Але падала не

тільки стіна – падав символ зла, наруги над людиною та її правами, творіння демонів, яких перемагав Ангел Свободи. Залишки тієї стіни розтягнули по всьому світу. І сьогодні люди в різних куточках планети дивляться на них як на матеріальне свідчення того, що дух людський сильніший за будь-які стіни.

На жаль, перемога та не стала остаточною. Берлінський мур залишився в душах людей. Інакше не було б сьогодні на планеті путіних, які зводять нові мури між країнами й людьми. І не було б у душах мільйо-

нів росіян, які так палко підтримують свого президента, такої ненависті до тих, хто переміг тиранію на Майдані й так само як тоді, 9 листопада 1989 року в Берліні, радів минулої зими перемозі Свободи в Києві. Той клятий мур сидить і в душах багатьох з нас. Він змушує сумніватися, тремтіти від страху, коритися тим, хто ненавидить Свободу в усіх її проявах. Отож, лупаймо ту стіну в самих себе! Бо інакше знову житимемо в кайданах.

Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський

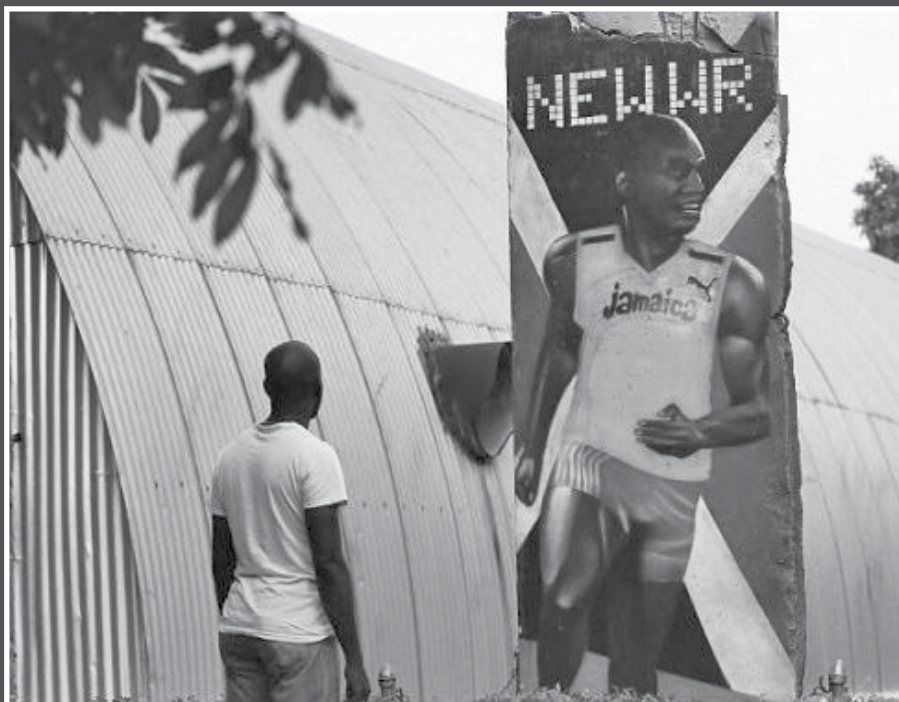
Залишки Берлінського муру в Лос-Анджелосі (Каліфорнія)

Магдебург (Німеччина)

Берлін (Німеччина)

Кінгстон (Джамайка)

Монреаль (Канада)

Меморіальна садиба-музей Франкліна Рузвельта в Гайд-Парку (штат Нью-Йорк)

ВІЧНЕ Й ПРОМИНАЛЬНЕ

Про співрозмовника:
Альфред Ленгле (Alfred Lengle) – відомий австрійський психотерапевт, клінічний психолог, професор медицини й філософії, засновник Міжнародного товариства логотерапії і екзистенційного аналізу GLE-International.

Учень видатного психолога, засновника логотерапії Віктора Франкла (1905-1997), написав про нього глибоку, дуже особисту і щирі книгу – «Віктор Франкл. Портрет». Вищу освіту, вивчаючи медицину й психологію, здобув в університетах Інсбрука, Риму, Тулузи й Відня. Читає лекції в найпрестижніших університетах світу.

Автор книг «Людина. Екзистенційно-аналітична теорія особистості», «Життя, наповнене сенсом. Прикладна йоготерапія», «Що керує людиною? Екзистенційно-аналітична теорія емоцій», «Дотягнутися до життя... Екзистенціальний аналіз депресії». Співредактор журналу «Existenzanalyse»; має приватну психотерапевтичну практику у Відні. Голова Міжнародного товариства психотерапії (IFP).

утилітаристським сприйняттям: сенс має тільки те, що корисно і приносить успіх.

Боюся, за останні 90 років нічого, по суті, не змінилося. Була й друга обставина, з якою зіткнувся Франкл: люди ставали менш релігійними, збільшувалося число тих, хто не належав до жодної конфесії, звідси виникав дефіцит орієнтирів. Люди дедалі менше розуміли, для чого їм в принципі проживати своє життя. Людина більше не була націлена на трансцендентність, на вихід за рамки власного буття через служіння Богу. Навпаки, вона залишалася сама-самісінька і змушена була шукати нові орієнтири. І цей аспект, мені здається, сьогодні теж актуальний. Зниження ролі релігії у багатьох країнах, атеїзація Європи ведуть до втрати уявлень про сенс буття.

А зі зникненням такого уявлення руйнується сам підмурок, на якому базується людське життя. Якщо я живу для того, щоб врешті-решт умерти й бути закопаним у могилу, то навіщо все це потрібно? Зникнення віри в потойбічний світ і вічне життя, яке Господь дарує кожному, хто через покаєння прийде до Нього, знищує сам сенс життя. І тоді ані багатство,

тей. Хіба це не впливає на насиченість і осмисленість нашого життя?

– Впливає. У нас справді набагато більше можливостей самим формувати власне життя. Вільний ринок, наприклад, дає нам можливості, про які не могли мріяти навіть наші батьки, що вже говорити про дідів. Життя пропонує безліч різних видів діяльності і способів отримання задоволення. Але вважати, що споживання здатне замінити сенс життя – це велика помилка. Це як спроба вгамувати голод ерзацами повноцінної їжі.

Життя людини надзвичайно швидкоплинне. Мої однолітки, коли ми зустрічаємося, бачать мою сивину і вигукують: «Альф, невже це ти?» Здавалося, що ще зовсім недавно ми бігали хлопчиками, а нині вже стали сивими дідами. Земний час – як одна мить. І за неї потрібно встигнути досягнути: для чого я прийшов у цей світ, яка моя місія в ньому й куди я піду, коли моє фізичне тіло перестане функціонувати? Адже погодиться, навіть зовсім невіруючі люди самі себе запитують: а куди разом зі смертю мого тіла дідеться моя свідомість? Вона не може бути смертною! Оце якраз і та сама зачіпка для не-

Огюст Роден. Мислитель. Усе своє життя людина ставить перед собою сакраментальні запитання: хто я? для чого прийшов у цей світ? що зі мною буде після смерті?

АЛЬФРЕД ЛЕНГЛЕ: «В ЧОМУ СЕНС НАШОГО ЖИТТЯ»

– Екзистенційний аналіз досліджує саму суть людської особистості. Чому ви наполягаєте на тому, що дефіцит сенсу життя – одна з головних проблем наших сучасників?

– Людина – єдина істота, яка усвідомлює свою смертність. З цим пов'язане питання про зміст і мету життя, роздуми над яким є для багатьох вихідним пунктом у виробленні «лінії життя». Віктор Франкл, видатний психолог, творець логотерапії і мій вчитель, ще в 1920-х роках першим підняв проблему сенсу життя. Австрія переживала тоді період жорстокого безробіття, люди голодували. Франкл був на ту пору молодим психіатром і звернув увагу на те, що багато безробітних страждали саме від втрати сенсу життя. Вони вважали своє життя безглуздом, оскільки через втрату роботи не могли бути корисними своїм сім'ям і навіть ставали тягарем для близьких.

Саме тоді Віктор Франкл зрозумів, що сенс і цінність людського життя у свідомості людей занадто тісно пов'язані з користю: втративши можливість бути корисними, ми провалюємося в безглуздість існування. Це можна назвати

Матір Тереза (в миру – Агнеса Гонжа Боякшу) сенс свого життя вбачала в служінні Богові не тільки словами, а й вчинками, допомагаючи нещасним, хворим, обтяженим і скривдженим

ані секс, ані будь-які інші задоволення не можуть подавити в людині всепоглинаючу депресію, яка часто призводить до самогубства.

– Але сьогодні перед нами відкривається безліч абсолютно нових можливос-

віруючих людей, яка приведе їх до Бога, а значить і до відчуття сенсу життя.

У ситуації ж, коли постійно зростає кількість можливостей і спокус, проблема сенсу життя тільки загострюється, хоч і недостатньо усвідомлюється.

І потрібно бути дуже сильною і тверезо мислячою особистістю, щоб зберегти автентичні життєві установки. Інакше людину чекає розчарування, депресія, втрата інтересу до життя, яке у невіруючої людини позбавлене будь-якого сенсу.

Вона буває на похороні рідних і близьких, бачить як опускають домовину в могилу і думає: отак колись зроблять і зі мною. Навіщо ж я тоді живу, метушуся, щось вивчаю, чогось досягаю, якщо все це нічого не варто, якщо в кінці всього цього – смерть, могила і тлін?

– В цьому плані на нас лягає куди більше навантаження, ніж на наших предків. Бо вони були змушені добувати хліб насущний, а ми, перенасичені й ситі, думаємо про вічне й доходимо висновку, що самі ми смертні і нас чекає дуже сумна перспектива...

– Є ще одна дуже важлива обставина. Ми, сучасні люди, проживаємо своє життя менш інтенсивно, ніж раніше, коли люди стикалися з великою кількістю загроз. Скажімо, неврожай неминуче означав голод, стихія могла назавжди залишити без даху над головою, від застуди можна було вмерти. Сьогодні більшості подібних небезпек просто не існує. Раніше кожен стикався зі смертю: наприклад, майже в кожній сім'ї вмирали маленькі діти. Сьогодні це не так, і досвід зіткнення зі смертю, досвід осмислення її значно збіднів.

Зрештою, ми стали менше працювати фізично. Є техніка, автомобілі, які не дають нам перевтомлюватися. І це не може не впливати на життя наших почуттів. Наше існування немов би укладено у вакуумну упаковку, але з неї цей вакуум просочується в нас самих.

Ми не відчуваємо справжнього голоду, рідко переживаємо відчуття справжньої небезпеки. Ми дедалі менш інтенсивно відчуваємо, яке щастя – просто жити, все менше розуміємо справжню цінність життя як такого. І нам важче віднайти його сенс. Особливо тим, хто живе в розвинених країнах. Опитування, проведене в Австрії, показало, що більше половини опитаних хоча б один раз переживали відчуття втрати сенсу життя. І лише 11% відповіли, що ніколи не мали таких проблем. Причому всі ці 11 відсотків були віруючі.

– **Шкода, що подібні дослідження не проводилися в Україні. Адже ми дуже любимо шукати сенс життя.**

– Думаю, слід уточнити терміни. В логотерапії і екзистенціальному аналізі ми розрізняємо два поняття сенсу життя. Перше – це практичний сенс, який укладено в конкретній ситуації. Саме його ми називаємо екзистенціальним.

А друге – це глобальний, онтологічний сенс, який має все суще. Екзистенціальний зміст залежить від самої людини і може змінюватися разом із ситуацією. Його можна виявити, якщо здійснити екзистенціальний поворот: замість того щоб постійно запитувати «Що я маю зробити?», «Як слід вчинити?», «Що я з того матиму?», спробувати змінити своє ставлення до ситуації. Відкласти вбік те, чого хочу я, і спробувати зрозуміти, чого хоче ця ситуація від мене. Чого чекає від мене життя? Так ми поступово перетворюємося з людини, яка ставить запитання, на людину, яка дає відповіді на них.

Екзистенціальний сенс полягає саме в тому, щоб зрозуміти проблеми кожної конкретної ситуації і дати на них найкращу можливу відповідь. Тобто, відповідь, яка в даний момент для мене можлива, і яку особисто я розглядаю як найкращу. Ця відповідь, зрозуміло, полягає не в словах, а в дії, вчинках. Як і справжня віра. Мільйони людей в усьому світі вважають себе віруючими – вони ходять до церкви, моляться, причащаються, ходять до сповіді... Але при цьому не чинять за Словом Божим. А віра без вчинків мертва. Не можна хвалити Бога, ставити свічки й паралельно обкрадати свій народ, накопичувати мільйони й мільярди вкрадених фактично грошей. А потім знову бігти до церкви й стояти зі свічкою в руках. Це ще гірше, ніж бути відвертим невіруючим. Я колись бачив по телевізору, як хрестився, стоячи зі свічкою в руках, Володимир Путін. Це справ-

жній оксюморон. Людина, яка віддає накази вбивати й загартувати чужі території, стоїть у храмі Божому зі свічкою в руках. Притому він упевнений, що також належить до вірую-

життєвих ситуаціях. Тоді дуже важливо знайти правильну внутрішню установку по відношенню до проблеми, до власного страждання. Установку, яка дозволить людині високо

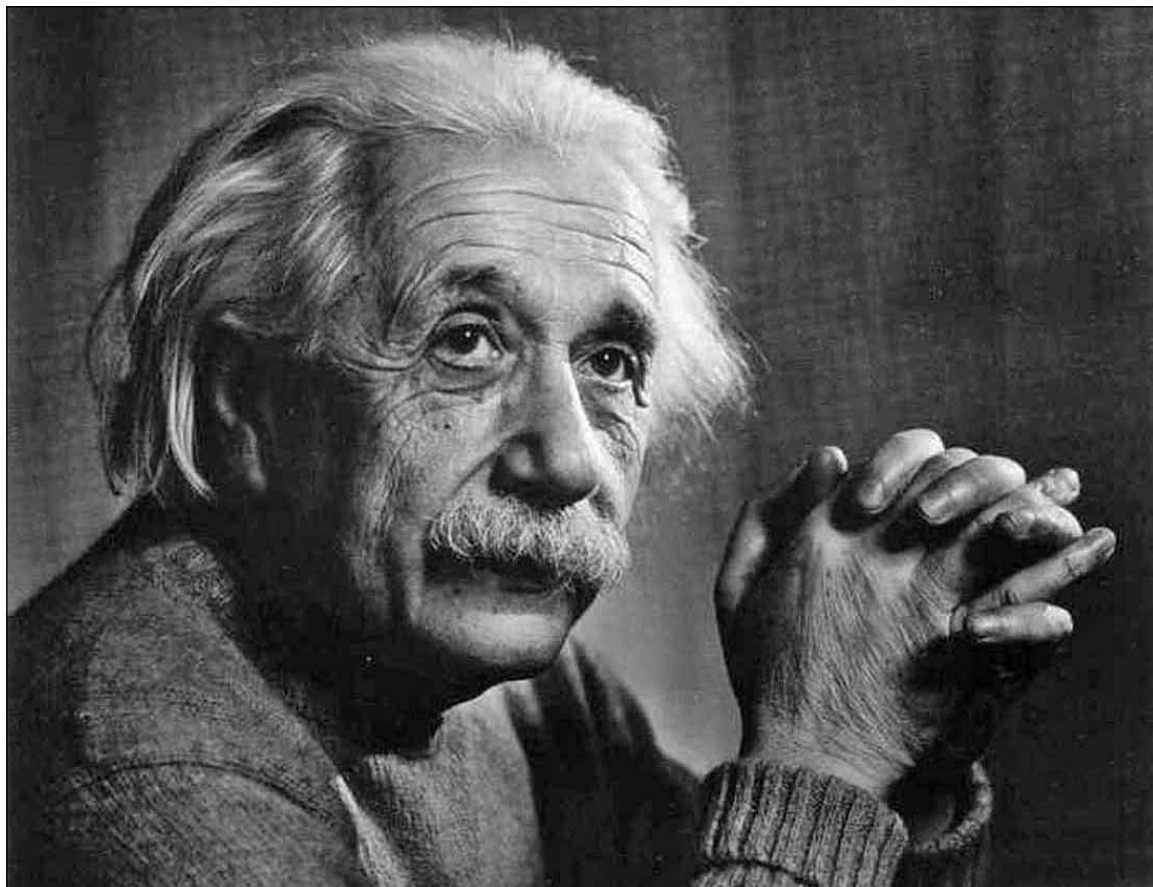
Бог прощає й таких і відкриває їм чудесну браму вічного життя, де проблема його сенсу зникає сама собою.

– **А як бути з глобальним сенсом життя? Що ми може-**

Тут ми впираємося в межі пізнання. Психологія вже не може брати участі у вирішенні цього питання. І нам залишається тільки віра. Через неї людині відкриваються такі істини, про які вона навіть не здогадувалася. Наприклад, про те, що страждання дається Богом для того, щоб людина прийшла до істини. Воно очищує людину й змиває з її очей полуду. Така людина дивиться на світ та його закони зовсім по-іншому. Лев Толстой писав, що страждання – це шлях до істини. І, навпаки, багато людей не витримували випробування стражданням і добровільно йшли з життя.

Глобальний сенс життя споконвічно існує в глибинах самого життя. Єдине, що робить осмисленим його і має для людини абсолютний сенс, є не що інше, як активна співучасть у Боголюдському житті. Вирощування в собі субстанційного добра, зусилля жити з Христом і в Христі. Бог створив людину за своїм образом і подобою. І ми своїм життям повинні проявити його, бо емпіричне життя безглузде, як безладно вирвані з книги сторінки.

Сенс життя перебуває за межами життя. Його можна назвати життям заради інших людей. Для людини життя стає осмисленим, коли вона слу-

Для Альберта Ейнштейна сенс життя був у пізнанні законів Всесвіту. Але саме йому належать слова: «Чим більше пізнаю я закони Всесвіту, тим більше розумію, як мало я про нього знаю...»

чих. Справжня ж віра оновлює людину, вона ніби знову народжується, але вже зовсім іншою. Я знаю приклади, коли дуже багаті люди шукали сенс життя й знаходили його в тому, що роздавали все своє багатство бідним, голодним, на лікування хворих. І тоді до них приходило озаріння – вони раптом починали отримувати відповіді на запитання, які до того не давали їм спокою: навіщо я прийшов у цей світ, куди пряму, що чекає мене після смерті?

Людина здатна своїми вчинками сама створювати своє осмислене життя, нанизуючи момент за моментом, як перлини в намисто.

– **Ви хочете сказати, що кожна ситуація обов'язково несе в собі якийсь сенс, і наше завдання – його віднайти?**

– Ні. Я не можу стверджувати, що сенс має абсолютно все. Але в кожній ситуації ми можемо зробити щось таке, що буде наповнене сенсом, – і наповнимо ним ситуацію.

Франкл вказував кілька шляхів, які ведуть до екзистенціального сенсу. Перший – пережити щось чудове: послухати прекрасну музику, провести час в товаристві близьких людей, помилуватися заходом сонця. Інший шлях – створити щось цінне: добре зробити свою роботу або спекти смачний пиріг.

Але бувають ситуації, коли ні те, ні інше неможливо: скажімо, якщо людина тяжко хвора. Франкл дуже багато пише про важливість знаходження сенсу у безвихідних або дуже важких

Папа Римський Іван Павло II (в миру – Кароль Войтила) сенсом життя вважав служіння Богові, щоб повернути до віри якомога більше людей і заслужити право на вічне життя

нести свою любов до життя. Такою установкою може бути тільки віра. Без віри людина, якій залишилося жити на цьому світі лічені дні, нагадує дику тварину, яку загнали в клітку. Вона метушиться, бігає з одного боку до другого, безупинно думає й страхотливо боїться смерті. Бо вона не знає, що смерті фактично немає, якщо ти навіть жив грішним, але знайшов у собі сили бодай перед самою смертю покаятися.

мо зробити, щоб прояснити його для себе?

– Це величезне філософське й релігійне питання, яке в принципі неможливо вирішити з людських позицій. Тут вже йдеться про сенс буття. Що є людина, навіщо вона з'являється на світ? І, можливо, найбільш гостре запитання – для чого існує страждання? Навіщо воно випадає на долю конкретної людини в конкретний момент?

жити інтересам родини, нації, суспільства, коли вона живе заради щастя прийдешніх поколінь. Їй небадуже, що вона залишить після себе. Недаремно прожити життя – це і продовжитися у своїх нащадках, і передати їм результати своєї матеріальної чи духовної діяльності. Але головне при цьому – прожити відпущені тобі роки в гармонії з Творцем.

**Розмову провів
Антон Зарудний**

В УКРАЇНІ

КИЇВ ПРИПИНЯЄ
ФІНАНСУВАННЯ
ЗАХОПЛЕНИХ БАНДИТАМИ
ТЕРИТОРІЙ НА ДОНБАСІ

Кабінет міністрів України затвердив тимчасовий порядок, що передбачає фінансування тимчасово неконтрольованих територій Донецьчини й Луганщини «лише після повернення згаданої території під контроль органів української державної влади».

Цей порядок стосується фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям у населених пунктах Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження.

Зокрема, міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації мають до 1 грудня цього року забезпечити переміщення бюджетних установ, підприємств та організацій, що належать до сфери їхнього управління, з тимчасово неконтрольованих територій на територію, контрольовану українською владою.

Днями прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк заявив, що Кабінет міністрів не надаватиме бюджетних коштів для фінансування окремих районів Донбасу, які захопили про-російські сепаратисти.

ЯК ФОРМУВАТИМУТЬСЯ
КОАЛІЦІЯ ТА УРЯД?

Учасники коаліційних переговорів від 5 політичних сил, які подолали 5-відсотковий бар'єр на парламентських виборах 26 жовтня, погодили й підписали протокол, який передбачає принципи формування коаліції та уряду. Згідно з текстом протоколу, оприлюд-

неному 11 листопада, коаліційна угода стане основою для програми діяльності майбутнього уряду. Щодо членства в майбутній коаліції, то в протоколі зазначено, що її сформулюють «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка», «Самопоміч», а також Радикальна партія Олега Ляшка та партія Юлії Тимошенко «Батьківщина». «Членами майбутньої коаліції не можуть бути представники політичного об'єднання «Опозиційний блок»

(залишки Партії регіонів) і депутати, які голосували за «диктаторські закони 16 січня», – зазначено в протоколі. Стосовно принципу формування складу Кабінету Міністрів у протоколі передбачено: «Прем'єр-міністр формує склад уряду на підставі консультацій з парламентською коаліцією і несе персональну відповідальність за його роботу. Особи не можуть бути призначені на посади за квотним принципом». Крім того, документ передбачає, що міністри самі підбиратимуть собі заступників.

НОВІ МІНІСТРИ:
ХТО ВОНІ?

До складу Кабінету міністрів України увійдуть позапартійні політики. Про це заявив радник президента Микола Томенко.

«Ми шукаємо непартійних та не популістів», – сказав він. За його словами, міністри повинні дбати насамперед про Україну, а не про свою популярність.

«Міністри не повинні дарувати машини добровольчим батальйонам», – сказав Томенко. Зокрема, радника президента обурює, що багато політиків вихваляються в соцмережах своєю волонтерською діяльністю. «Ми хочемо заборонити Фейсбук міністрів», – заявив політик.

В цілому, Микола Томенко поки що не розкрив, хто конкретно увійде до нового Кабміну, за винятком головної посади. «Одне місце вже зайняте. Якщо «Народний фронт» – це партія прем'єр-міністра, то ним буде Арсеній Яценюк», – сказав Томенко. Крім того, він розповів, що новим міністрам дадуть нові повноваження. Зокрема, вони самі зможуть призначати собі заступників. Програму діяльності нового Кабміну буде розписано на 100 аркушів.

БАСМАННЕ СУДИЛИЩЕ
НАД УКРАЇНСЬКИМ
ВІЙСЬКОВИМ ПІЛОТОМ
НАДІЄЮ САВЧЕНКО

У Росії адвокати утримуваної там за ґратами українки Надії Савченко заявили 11 листопада, що оскаржать рішення суду, який визнав законним призначення їй психолого-психіатричної експертизи. Як сказав адвокат Марк Фейгін, ухвалені рішення Басманного районного суду Москви оскаржать у Московському міському суді протягом дня чи двох.

Крім того, сказав інший адвокат Микола Полозов, захист Надії Савченко готовий звернутися у зв'язку з незаконними діями щодо неї і до Європейського суду з прав людини.

Адвокати вважають, що слідство направило Савченко на 20 днів на стаціонарну експертизу з єдиною метою – ізолювати її на час завершення виборчої кампанії в Україні, де вона балотувалася й була обрана до Верховної Ради як перший номер у списку партії «Батьківщина». Тим часом результатів експертизи адвокатам так і не повідомили.

Раніше Басманий суд у Москві відмовився задовольнити скаргу захисту української льотчиці Надії Савченко на постанову про призначення стаціонарної психіатричної експертизи і визнав цю експертизу законною. При цьому суд узявся розглядати скаргу вже після завершення терміну самої експертизи.

У Росії українську льотчицю-офіцера, яка брала участь в антитерористичній операції як доброволець, звинувачують у причетності до загибелі російських журналістів, які перебували в Україні нелегально і в лавах сепаратистів висвітлювали їхні напади на українських силовиків. Крім того, за словами адвокатів, проти Савченко хочуть відкрити ще одну справу – за «незаконний перетин кордону».

Надію Савченко взяли під варту в Росії після того, як її, захоплену в полон сепаратистами, незаконно перевезли через кордон і передали російським силовикам. За даними захисту, вона потрапила в полон ще до загибелі росіян і відтак не могла бути причетною до цього.

РОСІЯ ПЕРЕКИДАЄ
ДО ОКУПОВАНОГО КРИМУ
ЗАСОБИ ДОСТАВКИ
ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ

Росія перекидає до Криму засоби доставки ядерної зброї. Про це в інтерв'ю інформагенції Reuters заявив головнокомандувач силами НАТО в Європі генерал Філіп Брідлав.

«Чи є там ядерна зброя, чи ні, ми не знаємо», – сказав він.

Окрім того, за словами Брідлава, чисельність російських військ всередині Східної України, які допомагають і навчають бойовиків-сепаратистів використовувати сучасну зброю, значно збільшилася. «Насильство продовжує зростати з кожним днем», – сказав він.

Водночас, як відзначив головнокомандувач, НАТО стурбоване конвоями вантажівок, що під виглядом гуманітарних вантажів перевозять артилерію на східну Україну з Росії.

«Військове обладнання, зброя, боезапаси, як і раніше, надходять у східну Україну. Зростання їхньої кількості було помічене протягом останніх кількох днів», – підкреслив Брідлав.

Раніше генерал Брідлав заявляв, що окремі російські війська все ще перебувають в Україні, а на україн-

сько-російському кордоні останнім часом спостерігається скупчення російських регулярних військ, що може свідчити про підготовку до масштабного вторгнення.

Останніми днями спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні теж почала повідомляти, що так само помітила пересування на цих територіях великих колон російської військової техніки й важких озброєнь.

В УКРАЇНІ
АКТИВІЗУВАЛИСЯ
ДИВЕРСІЙНІ ГРУПИ
ТА ПРОВОКАТОРИ

Служба безпеки України застерігає, що в країні активізувалися диверсійні групи та провокатори. Про це в ефірі «5 каналу» заявив 12 листопада радник голови СБУ Маркіян Лубківський.

«Дуже важливий напрям роботи сьогодні Служби безпеки України, особливо наших контррозвідників – ми кожного дня нейтралізуємо або диверсійні групи, або групи провокаторів, або тих зловмисників, які намагаються впливати на наших людей», – сказав він.

Радник голови СБУ також поінформував про активізацію терористичних актів в Україні. Серед останніх – на блокпосту в Маріуполі та Харківському пабі «Стіна» (там 9 листопада спрацював підкладений зловмисниками вибуховий пристрій, внаслідок чого 13 осіб дістали поранення, шість з них перебувають у критичному стані).

«Тобто ми можемо говорити про активізацію диверсійних груп, але з іншого боку, ми справді робимо все для того, щоб таких людей ловити і нейтралізовувати аж до знищення», – наголосив Лубківський.

АНГЕЛА МЕРКЕЛЬ
ПООБІЦЯЛА ПЕТРУ
ПОРОШЕНКУ ПОРУШИТИ
ПИТАННЯ УКРАЇНИ НА
САММІТІ «ДВАДЦЯТКИ»

Канцлер Німеччини Ангела Меркель запевнила 11 листопада президента України Петра Поро-

шенка в телефонній розмові, що становище в Україні стане одним з найважливіших питань під час сам-

міту «Групи двадцяти», що відбудеться 15-16 листопада в Брісбені (Австралія).

Співрозмовники обговорили розвиток ситуації на Донбасі, зокрема, значне нарощування військової присутності та важкого озброєння, що надходить з боку російського кордону. Порошенко відзначив, що останні події свідчать про фактичну відмову від виконання мінських домовленостей з боку представників так званих «ЛНР» і «ДНР», а також про відсутність прогресу у виконанні цих домовленостей Росією. Меркель відзначила, що всі сторони мають виконувати мінські домовленості в повному обсязі.

Також співрозмовники обговорили питання гуманітарної допомоги для мешканців Донбасу та питання енергетичної безпеки.

За день до того президент України мав схожу розмову з віце-президентом США Джоозефом Байденом, у перебігу якої вони «скоординували позиції на міжнародній арені напередодні самміту «двадцятки», в якому візьме участь президент Росії В.Путін. Глави країн-учасниць групи вже заявили про рішучість поставити йому гострі запитання з приводу дій Росії проти України.

У КРАМАТОРСЬКУ
ВІДКРИЛАСЯ ВИСТАВКА
ПРО ГОЛОДОМОР

12 листопада у Краматорську на Донецьчині відкрилася документальна виставка «Голодомор в Україні 1932-1933 років – геноцид українського народу», яка розкриває механізми вчиненого комуністичним режимом у 30-х роках минулого століття злочину проти людяності – вбивство голодом мільйонів хліборобів України. Відкриття виставки відбулося в Центральній бібліотеці ім. М. Горького. Триватиме вона всього п'ять днів – до 17 листопада 2014 року.

Тематична виставка, організована Службою безпеки України, включає матеріали, які збиралися в попередні роки. Зокрема, на виставці в Краматорську продемонстровано частину плакатів, зібраних Службою безпеки України та Українським інститутом національної пам'яті в 2009 році за матеріалами розслідування кримінальної справи за фактом вчинення геноциду в Україні в 1932-1933 роках, а також представлені плакати виставки «Вбивство голодом – геноцид», створеної у 2013 році до 80-х роковин Голодомору.

Нагадаємо, щороку в четверту суботу листопада Україна й українці в усьому світі відзначають День пам'яті жертв голодоморів.

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

АМЕРИКА І СВІТ

У Пекіні протягом 10-12 листопада відбувався саміт Азійсько-Тихоокеанського співробітництва (АТЕС) – одного з найбільших у світі економічних об'єднань, на учасників якого припадає майже 60% світового валового внутрішнього продукту (ВВП) й приблизно половина обсягу світової торгівлі. Мета організації, до якої входять 19 держав світу, – зміцнення співпраці між країнами Тихоокеанського регіону й забезпечення в ньому умов вільної та відкритої торгівлі.

АТЕС було утворено в 1989 році в австралійській столиці Канберрі з ініціативи тодішніх прем'єр-міністрів Австралії й Нової Зеландії. Первісно вищим органом АТЕС були наради на рівні міністрів, але пізніше почали проводитися й зустрічі на найвищому рівні.

Під час нинішнього саміту в Китаї лідери Азійсько-Тихоокеанського регіону підтримали ідею створення нової зони вільної торгівлі, яку запропонував Пекін. Китайський лідер Сі Цзіньпін назвав схвалення пакту «історичним» рішенням та закликав країни регіону до тіснішої економічної співпраці. Під час саміту АТЕС лідери домовилися почати вивчення можливостей нової ЗВТ. У підсумковій заяві саміту сказано, що дослідження можливостей нової зони вільної торгівлі триватиме два роки. Зона вільної торгівлі в Азійсько-Тихоокеанському регіоні (ЗВТ АТ) вважається конкурентом торговельному пакту США.

Водночас США ведуть переговори про Транстихоокеанське партнерство (ТТП). Вважається, що пакт спрямовано на збереження впливу США в регіоні. Очікується, що ТТП охопить 12 країн, в тому числі Японію, однак в нього не входять Китай та Росія. Разом з тим, президент США Барак Обама відкидає закиди, що це партнерство пропонують створити на протидію китайському впливу. В інтерв'ю державній інформаційній агенції Китаю Сінхуа Обама заявив, що США жодним чином не намагаються стримувати Китай.

Під час саміту лідери США та Китаю провели двосторонню бесіду. «Коли США та Китай

здатні ефективно працювати разом, весь світ отримає переваги», – сказав на ній Обама.

Разом з тим, Вашингтон та Пекін заявили, що зробили «прорив» в домовленостях щодо скасування торговельних тарифів на деякі технологічні товари. Торговельний представник США Майкл Фроман заявив, зокрема, журналістам у Пекіні, що це може призвести до швидкого завершення ширших переговорів щодо тарифів й спричинити зменшення цін на GPS-пристрої, напівпровідники та медичне обладнання.

цілкоміто віддані розвиткові відносин з азійськими країнами. Раніше, 10 листопада, Обама оголосив нову візову політику з Китаєм, згідно з якою термін дії короткострокових туристичних і підприємницьких віз, виданих громадянам обох країн, зросте від одного року до десяти – це найдовший термін, передбачений американським законодавством. Також буде збільшено термін дії студентських віз і віз програм обміну від одного до п'яти років. Нова угода набере чинності вже 12 листопада.

Китайський лідер Сі Цзіньпін з дружиною (в центрі) зі своїми гостями, які прибули до Пекіну на саміт АТЕС

БАРАК ОБАМА В ПЕКІНІ

У китайській столиці відбувся саміт Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС)

За лаштунками саміту прем'єр Австралії Тоні Ебботт під час зустрічі з президентом Росії Володимиром Путіним обговорили трагедію збиття в небі над Донбасом пасажирського літака рейсу МН-17 Малайзійських авіаліній.

Речник російського президента Дмитро Песков заявив, що лідери двох країн заявили про необхідність швидкого розслідування аварії. Так що обіцянки Еббота, що він влаштує Путіну в Пекіні «лобову атаку», виявилися порожніми словесами. До розслідування трагедії міжнародних експертів не допускають російські війська та підконтрольні їм сепаратисти. При цьому вони всіляко замітають сліди, аби приховати причетність Росії до скоєного злочину.

Також під час саміту зустрілись лідери Китаю та Японії. Відносини між цими країнами залишаються вкрай напруженими через взаємні претензії на групу островів в Східно-Китайському морі. Під час бесід сторони ввічливо кивали головами й говорили пустопорожні фрази, ні до чого конкретного так і не домовившись.

Нинішній саміт відбувався в атмосфері напруження й тривоги, адже на нього приїхав лідер держави, яка погрожує світові Третьою світовою війною, брутально топчучи норми міжнародного права й чинячи агресію проти суверенної європейської держави. Йдеться, ясна річ, про Путіна, поведінка якого на саміті викликала масу запитань передовсім у психіатрів. Бо його витівки, не помітні пересічному глядачеві новин по ТБ, при прискіпчивому перегляді свідчать, що йдеться про явну клініку. То він накинє на плечі плед, на якому перед тим сидів, дружині китайського лідера, то ні з того, ні з сього починає поплескувати по плечу Обаму, який робив вигляд, що не помічає цих жестів російського диктатора.

11 листопада Б.Обама виступив на саміті зі зверненням, заявивши, що США

Американський президент також розповів про переваги планів Вашингтона щодо Транстихоокеанського партнерства, до якого мають увійти 12 країн. Цей план сприймають неоднозначно, оскільки він, повторюю, не передбачає участі Китаю та конкурує з планами Пекіна щодо азійської зони вільної торгівлі.

Президент Обама прибув до китайської столиці вранці 10 листопада. Він мав вечерю з лідером Китаю Сі Цзіньпіном та іншими керівниками країн Азійсько-Тихоокеанського регіону, а потім насолоджувався неповторними феєрверками над Пекіном.

Обама приїхав до столиці Піднебесної стурбований збереженням торговельного дефіциту, кіберзагрозами та територіальними претензіями Китаю у Східно-Китайському та Південно-Китайському морях. Американський президент намагався розвіяти в Пекіні враження, що склалося в китайських керівників, ніби США, перерозподіляючи баланс своїх сил у тихоокеанському регіоні, прагнуть стримувати економічне зростання Китаю. Обама сказав керівникам найбільших китайських компаній на зустрічі з ними, що насправді США наполегливо сприяють успіху Китаю.

Однією з головних інтриг пекінського саміту була можливість зустрічі Обами з Путіним, про яку повідомляли напередодні деякі інформаційні агенції. Вони справді кілька разів перетнулися за лаштунками саміту АТЕС. Будучи на порозі нової «холодної» (а то й гарячої) війни, президентам США та Росії, здавалося б, є багато про що поговорити, та чи мали вони що сказати одне одному?

З самого ранку у вівторок, 11 листопада, як тільки офіційно відкрився другий день саміту, до конференц-центру у передмісті Пекіна прибув лідер Китаю Сі Цзіньпін. Поруч нього – з різних боків – крокували його колеги із США та Росії.

За Бараком Обамою та Володимиром Путіним журналісти буквально полювали, неформально називаючи їх «дивною парочкою». Декому вдалось почути уривки фраз, якими перекладалися президенти-опоненти.

«Красиво, чи не так?», – сказав Володимир Путін англійською мовою у бік Барака Обами, показуючи на конфернц-зал. «Так», – холодно відрізав Барак Обама.

Далі вони попрямували до столу, зупинилися біля місця китайського президента. Володимир Путін простягає руку і плескає Обаму по плечу. Потім обидва займають місця по боках від Сі Цзіньпіна.

За іронією долі, у час, коли країни Заходу застосовують економічні санкції проти одного з учасників цього столу, Барак Обама у Пекіні оголошує про альтернативу АТЕС – Транстихоокеанське партнерство і про шлях до нового великого економічного об'єднання.

«Я хочу подякувати Китаю за увагу на цьому саміті до внеску, який можуть зробити країни АТЕС для реалізації проекту зони вільної торгівлі в Азійсько-Тихоокеанському регіоні... Ми бачимо наше залучення до Транстихоокеанського партнерства як внесок у ці зусилля. Я з нетерпінням чекаю того дня, коли всі наші економіки можуть бути пов'язані одна з одною високими стандартами угоди XXI століття», – сказав Барак Обама, виступаючи на саміті.

США й Китай оголосили про нові амбітні плани щодо скорочення викидів парникових газів. Оголошення було зроблено на зустрічі лідерів двох держав в Пекіні в середу, 12 листопада. Це рішення може зіграти ключову роль у глобальній боротьбі зі зміною клімату, враховуючи, що США і Китай є основними винуватцями викидів вуглекислого газу в атмосферу нашої планети. В заяві Білого дому наголошується, що президент Барак Обама погодився скоротити

викиди на 26-28 відсотків до 2025 року. Це вдвічі більше скорочень, запланованих нині. В заяві також зазначається, що президент КНР Сі Цзіньпін оголосив про плани зупинити зростання викидів вуглекислого газу до 2030 року. Заява стала результатом багатомісячного діалогу між Вашингтоном і Пекіном. Є надія, що це сприятиме досягненню прогресу на переговорах зі зміни клімату наступного року в Парижі. В угоді також вказано на сферу, в якій можлива співпраця між США і Китаєм, чий відносини ускладнилися у зв'язку з територіальними претензіями Пекіна в Азії, звинуваченнями в кібер-шпигунстві і розбіжностями з питань про права людини. Тим часом, журналісти знову помітили, як президенти Росії та США розмовляють. Цього разу – з перекладачем, у залі, де учасники саміту зібралися на фотографування. За словами речника Кремля Дмитра Пескова, впродовж вітторка, 11 листопада, президенти Обама та Путін зустрілися «більше двох разів».

А прес-секретар Ради національної безпеки США Бернадет Міган повідомила, що глави держав розмовляли впродовж 15-20 хвилин і говорили про Іран, Сирію та Україну. Більше подробиць жодна зі сторін не надала.

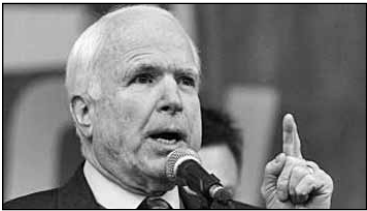
Після Китаю лідери найбільших економік світу вирушать до Австралії на саміт «Великої двадцятки», що відбудеться 15-16 листопада у Брісбені. Володимир Путін – також серед запрошених. Можливо, хоч там, на своїй, так би мовити, території у австралійського прем'єра вистачить мужності провести проти Путіна «лобову атаку» й відкритим текстом запитати в нього, за яким-таким правом його бандити збили із зенітно-ракетної установки «Бук» пасажирський літак, на борту якого летіло й 27 австралійців.

Катерина Кіндрась
Фото Reuters

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ДЖОН МАККЕЙН: «ПЕРЕМИР'Я В УКРАЇНІ ВМЕРЛО. США ТА ЄС МАЮТЬ ПОСИЛИТИ САНКЦІЇ ПРОТИ МОСКВИ»

Повідомлення про пересування російських військ і важкої техніки вглиб території України фактично «поховали» перемир'я на Донбасі. Про це заявив 11 листопада американський сенатор від штату Аризона Джон Маккейн.

«Росія порушила угоди про припинення вогню і знову поставляє проросійським сепаратистам в Україні військову техніку та озброєння. Ні для кого не стали сюрпризом повідомлення, що великі колони російських танків, артилерії та військового персоналу повернулися назад у Східну Україну», – заявив Маккейн.

«Якщо це правда, то це буде останньою та найпереконливішою підставою вважати, що угода про припинення вогню фактично вмерла. Якщо ця інформація підтвердиться, це має призвести до негайного посилення санкцій США та ЄС проти Росії», – додав Маккейн.

Однак, за його словами, Сполучені Штати мають забезпечити Україну «військовими можливостями, щоб захистити свою суверенну територію й протистояти агресії Путіна». На думку сенатора, «якщо цього не зробити, Путін продовжуватиме намагання поглинути дедалі більше й більше України для своєї нової Російської імперії».

Також Маккейн зауважив: «Сполучені Штати і Європа мають припинити вважати, що надання летальної військової допомоги Україні провокуватиме Путіна до подальшої агресії». За його словами, найбільше, що провокує Путіна – це «небажання США та ЄС зробити ці кроки».

В УКРАЇНІ З'ЯВИВСЯ ШАНС ОТРИМАТИ ВІД США ЗБРОЮ

Колишній сенатор-республіканець Гордон Гемфрі у статті для впливової американської газети «Вашингтон пост» пише, що за його підрахунками, 47 зі 100 сенаторів у новообраному Сенаті публічно висловлювалися за надання Україні сучасної зброї. Сьогодні в американському Конгресі

зареєстровано два законопроекти про надання військової допомоги Україні – Акт щодо допомоги Україні в питаннях безпеки та Акт на підтримку свободи України. Для їхнього ухвалення Сенатом необхідно як мінімум 50 голосів. Аби унеможливити вето президента

– 67 або й менше. Гемфрі вважає, що серед тих законодавців, які на цю тему публічно не висловлювалися, чимало сенаторів підтримує надання Україні оборонної зброї. Хтось – з власних переконань, а хтось, як республіканці-новачки, слідуючи партійній лінії.

За демократичної більшості лідер демократів у Сенаті Гаррі Рід контролював, які законопроекти ставити на голосування. І він, як правило, не виносив жодних законопроектів, які могли поставити Барака Обаму в незручне становище чи розколоти Демократичну партію, яка має дуже сильну антивоєнну фракцію. Тепер, коли республіканці вибороли більшість в обидвох палатах американського Конгресу, новий спікер Мітч Макконел може виносити на розгляд будь-які законопроекти.

Також Гемфрі радить сформувати в Сенаті оперативну групу по Україні, яка б щодня працювала над цим питанням. Саме так йому та іншим сенаторам у 1980 році вдалося домогтися збільшення гуманітарної допомоги та надання зброї афганцям, які воювали з Радянським Союзом.

ТІМОТІ СНАЙДЕР: «ПУТІН ПОВТОРЮЄ ШЛЯХ СТАЛІНА»

Президент РФ Володимир Путін у своїй агресивній політиці повторює шлях радянського вождя Іосифа Сталіна, однак між ними є певні відмінності. Про це пише у своєму блозі на The New York Review of Books відомий американський історик Тімоті Снайдер.

На його думку, спроба Путіна виправдати союз Сталіна-Гітлера та російська інтервенція в Україні є відлунням ідеї поділу Східної Європи між Росією та Заходом. «В той час, коли російські військові продовжують вторгнення в Україну, Володимир Путін намагається виправдати союз між Гітлером і Сталіном, який став початком Другої світової війни», – зазначає історик, цитуючи російського президента, який під час зустрічі в Музеї сучасної історії Росії заявив, що в підписанні пакту Молотова-Ріббентропа «не було нічого поганого», бо Радянський Союз начебто «не хотів війни».

Реабілітація Путіним союзу Сталіна-Гітлера та російська інтервенція в Україні є відлунням ідеї поділу Східної Європи між Росією та Заходом. Крім того, історик зазначає, що російський президент пропонував представникам польської влади поділити Україну та вдавався до риторики 30-40-х років, мотивуючи анексію Криму начебто допомогою «співвітчизникам», які проживають на території півострова – саме такий привід використовували Німеччина під час вторгнення до Австрії та Чехословаччини у 1938 році, та Радянський Союз під час нападу на Польщу.

«Розв'язавши війну в Східній Європі, Кремль, схоже, намагається відродити традиційний радянський імідж країни, яка перемогла нацистську агресію завдяки діям славного агресора Сталіна», – пише Снайдер, підкресливши, що не останню роль у цьому відіграють

російські ЗМІ, які прославляють агресивну політику Кремля, декларуючи її як «антифашистську». За словами історика, багато фактів вказують на те, що Путін у своїй політиці повторює шлях Сталіна.

РАДА БЕЗПЕКИ ООН ЗАКЛИКАЛА ПОСИЛИТИ ТИСК НА РОСІЮ

Рада Безпеки ООН у середу, 12 листопада, на екстреному засіданні в Нью-Йорку обговорила ситуацію на Сході України. Постійний представник США при ООН Саманта Павер закликала світову спільноту й далі чинити тиск на Росію, яка «постійно порушує» узяті на себе в Мінську зобов'язання. «Те, що ми можемо зробити, і що ми зобов'язані зробити – це посилювати тиск на Росію, доки вона не почне дотримуватися Мінських угод і не обере шлях деескалації», – сказала вона й зауважила, що США готові скасувати санкції в разі при-

пинення бойових дій, повернення контролю над кордоном та звільнення заручників. Втім, за словами С. Павер, «Росія та бойовики, яких вона підтримує, постійно порушують свої зобов'язання». «Проблема в тому, що політичного вирішення досягти неможливо, якщо домовленості виконує лише одна сторона», – наголосила представник США.

Представник Великої Британії при ООН Марк Лайл Грант закликав Росію відвести з української території війська і озброєння, присутність яких в Україні Москва не визнає. «Ми знову закликаємо Росію відвести свою техніку, озброєння і війська з української території, відповідно до її зобов'язань у вересні, і застосувати свій вплив, аби забезпечити тривке перемир'я», – сказав він. За його словами, «постійна підтримка озброєних сепаратистів» з боку Москви приводить лише до «ескалації ситуації і спричинить подальше погіршення її відносин з міжнародною спільнотою».

Водночас заступник постійного представника РФ при ООН Олександр Панкін переклав на Київ провину за невиконання Мінських домовленостей. «Протягом усього періоду дії режиму припинення вогню спостерігається зосередження українських військ практично по всій лінії фронту», – сказав він, назвавши «фальшивими» твердження про перекидання російських військ в Україну.

У свою чергу, представник України при ООН Юрій Сергєєв також заявив про перекидання Росією військ та озброєння в Україну. Крім того, він попросив Москву пояснити розміщення своїх військ уздовж кордону з Україною. «Ми вимагаємо, щоб Росія пояснила, навіщо їй тримати на нашому кордоні 200 танків, 1600 вантажівок, 640 артилерійських установок, 191 літак і 121 бойовий гелікоптер», – сказав Ю. Сергєєв.

«БУРЯ В ПУСТЕЛІ»-2

Пентагон підтвердив прибуття групи з півотні американських солдатів до провінції Анбар на заході Іраку. Це перші військовики з більш чисельного контингенту, який США збираються відправити в регіон, аби

влаштувати терористам нову операцію «Буря в пустелі», яка, як відомо, закінчилася розгромом військ Саддама Хусейна, що напав на Кувейт.

«Я можу підтвердити, що 50 військовиків США прибули на військово-повітряну базу «Аль-Асад», щоб оглянути місце й приміщення для можливого майбутнього використання при проведенні операції підтримки іракських сил безпеки», – заявила представниця Пентагону Еліса Сміт.

Білий дім оголосив раніше, що США відрядять до Іраку 1,5 тисячі солдатів, приблизно подвоївши свій нинішній контингент у цій країні. Відрадження військовиків пов'язане з ситуацією в цій країні, яка дедалі більше погіршується. Урядовим військам не вдається там відкинути сили терористичного угруповання «Ісламська держава». Пентагон вважає, що американські авіаудари по позиціях «Ісламської держави» мають ефект, однак визнає, що прозлам в ході бойових дій на користь урядових військ говорити поки що не доводиться – потрібна наземна операція за участі американців та їхніх союзників.

Бойовики ІД минулого літа проголосили створення халіфату на захоплених територіях Іраку та Сирії.

ЧИ ВИЖИВЕ ОБАМАСАРЕ?

Білий дім 10 листопада суттєво знизив прогнози відносно кількості американців, котрим реформа медичної системи допоможе вперше отримати медичне страхування.

Згідно з поширеним прогнозом адміністрації, в 2015 році приватне страхування дістануть від 9 до 9,9 мільйона американців. Раніше бюджетне управління Конгресу прогнозувало, що реформа дозволить у 2014 році застрахуватися 13 мільйонам громадян США.

Згідно з оприлюдненою 11 листопада доповіддю Білого дому, з січня до середини жовтня поточного року медичне страхування купили 7,2 мільйона американців, причому майже 100 тисяч з них вже втратили його через різноманітні проблеми.

У США немає державної системи медичного страхування. Американці лідирують у світі як за абсолютними витратами на охорону здоров'я, так і за часткою цих витрат у ВВП країни (17% у 2011 році). До початку реалізації реформи в 2013 році в США було майже 48 мільйонів мешканців, які не мали жодного медичного страхування.

Реформа медичної системи в США є однією з головних ініціатив президента Барака Обами, вона навіть дістала назву на його честь – Обамасаре. Однак опозиційна президентіві-демократу Республіканська партія, яка нещодавно перемогла на проміжних виборах до Конгресу, вже заявила, що добаватиметься скасування цієї реформи.

НОВИМ ГЕНПРОКУРОРОМ США СТАНЕ АФРОАМЕРИКАНКА

Замість Еріка Голдера, який подав у відставку на знак незгоди з діями Президента в зв'язку з расовими заворушеннями у Фергюсоні (штат Міссурі), Обама запропонував на посаду генерального прокурора США, який в Америці водночас є й міністром юстиції, державного прокурора Східного округу Нью-Йорка Лоретту Лінч. Якщо її кандидатуру затвердить Сенат, то вона стане першою жінкою-афроамериканкою на цій посаді в історії США.

Білий дім характеризує Лоретту Лінч як сильного, незалежного прокурора, котра двічі очолювала одну з найважливіших прокуратур країни.

Лоретті Лінч 55 років, вона випускниця правничої школи Гарвардського університету. Народилася й зростала в місті Грінборо (штат Північна Кароліна). Кар'єру прокурора почала в 1999 році. А в 2010-му її призначили до Консультативної ради Генеральної прокуратури.

У США ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ ВЕТЕРАНІВ

Великий концерт у Вашингтоні – одна з багатьох подій, яка відбулася в рамках відзначення Дня ветеранів у Сполучених Штатах 11 листопада.

800 тисяч мешканців Вашингтона та гостей американської столиці зібралися на Національній алеї перед Капітолієм, щоб послухати легенду рок-н-ролу Брюса Спрінгстіна, ритм-енд-блюзову співачку Ріанну, знамениту «Металіку», що грає важкий рок, зірку кантрі-музики Керрі Андервуд та інших виконавців.

Організатори сподівалися підвищити обізнаність громадян з організаціями, які допомагають військовим ветеранам після того, як ті виходять у запас.

Уперше День ветеранів відзначили у США 1919 року як День перемир'я після підписання 11 листопада 1918 року у Версалі (Франція) угоди, яка ознаменувала закінчення Першої світової війни між Німеччиною та союзними державами – Великою Британією, Францією та США.

День перемир'я був офіційним святом у США з 1938 року до 1954 року, коли після Другої світової та Корейської воєн його перейменували на День ветеранів. Він збігається з іншими святами на честь закінчення Першої світової війни, зокрема з Днем пам'яті у Великій Британії та інших державах Співдружності – Австралії та Канаді.

За повідомленнями світових і американських інформаційних агенцій

**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

**Осінь: час переглянути свій бюджет.
Чи задоволені Ви відсотками, які одержуєте
у Ваших банках? Якщо ні – перевірте наші!**

**Перевірте, де ваші ощадності. Якщо в нас, будьте спокійні.
Якщо ні, то скільки дивидендів вони платять?**

Наприклад: за \$100,000 банки виплачують річні
дивиденди від \$50 до \$900 на рік ☹

Порівняйте з нашими: від \$750 до \$2,150 ☺

Наші відсотки по позичках теж кращі, ніж у сусідніх банках.
Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг' Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

★ NOW AVAILABLE ★

UKRFCU.com
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

FIRST TIME HOME BUYER PROGRAM

BENEFITS:

- MAXIMUM OF 90% FINANCING
- LOW DOWN PAYMENT
- NO PMI
(PRIVATE MORTGAGE INSURANCE)

WWW.UKRFCU.COM/MYFIRSTHOME

Millennials, Gen Y, or Gen X make up 61% of first time home buyers.* Would you like to buy today?

Contact us to learn how you can save money.

**CALL US TODAY
215-725-4430**

WHO QUALIFIES

Someone who currently does not own a home, has not ever owned a home, or has not owned one for three years.

*Source: 2014 National Association of Realtors® Home Buyer and Seller Generational Trends report.

DISCLOSURE: Loans are subject to approval criteria, not all applicants will qualify. Offer is subject to change or withdrawn without notice. Qualified applicants must be members or sign-up for membership in the USFCU. New memberships are subject to USFCU membership terms and disclosures (see membership eligibility at www.ukrfcu.com or inquire at any USFCU location).

This offer is non-transferable and cannot be combined with any other offer.

Federally insured
by the NCUA

Фільм Олесь Саніна

ПОВОДИР

ЗАПЛЮЩ ОЧІ. ДИВИСЬ СЕРЦЕМ.

Вступ загальний – 15 дол;
члени, сеньйори – 10 дол;
студенти – 5 дол.
Вступ включас перекуску
і вхід до галерій.

Обмежена кількість місць!
Замовляйте квитки заздалегідь: www.ukrainianmuseum.org

ЧЕТВЕР, 11 ГРУДНЯ 2014 р., о год. 7 веч.

Презентація фільму з режисером **ОЛЕСЕМ САНІНОМ**
та з поводитиром **АНТОНОМ СВЯТОСЛАВОМ ГІН**.

The Ukrainian Museum's film program is supported, in part, by public funds from the New York City Dept. of Cultural Affairs, in partnership with the City Council.
This screening was made possible by the Ukrainian Film Club of Columbia University.

 УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ • 222 East 6th Street, New York, NY 10003
212.228.0110 • www.ukrainianmuseum.org

**ФІЛЬМ
СОН**

ТАРАС ШЕВЧЕНКО
ПОЕТ ХУДОЖНИК ІКОНА

У зв'язку
з виставкою

1964 р.
Режисер
Володимир Денисенко
91 хв.
Україномовний фільм

п'ятниця 5 грудня
2014 р.
о год. 7 веч.

Фільм
представить
д-р **ВІТАЛІЙ
ЧЕРНЕЦЬКИЙ**
з університету
Канзасу

Сатирична поема
"Сон" написана
Шевченком
представляє
російський царат
як нещадний та
авторитарний режим,
за що Шевченко був
покараний і відбув 10
років заслання.

Вступ (включно з
перекускою): 15 дол;
10 дол. – члени,
сеньйори;
5 дол. – студенти

 УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212.228.0110
www.ukrainianmuseum.org

 The Ukrainian Museum's film program is supported, in part, by public funds from the New York City Dept. of Cultural Affairs, in partnership with the City Council.

ГУЦУЛИ НА БАРИКАДАХ

Пісні, музика та ритуали
з Карпат і Майдану

Мистецька група "Яра" представить
концерт традиційних зимових пісень
з колядниками з Гуцульщини зі села
Криворівня.

Два концерти!
в суботу
6 грудня 2014 р.
о год. 4 по пол.
та 7 веч.

 УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212.228.0110
www.ukrainianmuseum.org

Вступ (включно
з перекускою): 25 дол.
члени, сеньйори, студенти – 20 дол.
Обмежена кількість місць! Квитки
продаватимуться на вебсайті.

КОНЦЕРТ

П'ятниця
12 Грудня
о год. 7 веч.
2014

Соломія Сорока
скрипка

Артур Грін
фортепіано

У програмі:
Франц Шуберт
Микола Лисенко
Фредерік Шопан
Максим Березовський
Йоган Брамс
Вільям Грент Стил

Вступ (включає вхід до галерій
та перекуску) – 15 дол.;
члени, сеньйори – 10 дол.;
студенти – 5 дол.
Замовляйте квитки
заздалегідь в інтернеті.

 УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street • New York, NY 10003
212.228.0110 • www.ukrainianmuseum.org

Там, де гори й полонини, де стрімкі потоки й ріки...

УСЛАВЛЕНИЙ ПІРСЬКИЙ КУРОРТ «КСЕНІЯ»
ЗАПРОШУЄ З 27 ПО 30 ЛИСТОПАДА ВІДСВЯТКУВАТИ

ДЕНЬ ПОДЯКИ

в українському Гантері,
серед чарівної природи Кетскільських гір
Тел.: 518-263-4391

До ваших послуг:

- ✓ забава з традиційним індіком
- ✓ справжня українська кухня
- ✓ затишні, комфортні кімнати
- ✓ лазня-сауна
- ✓ екскурсії, розваги та багато інш.

І все це в атмосфері осені,
посеред дивовижних краєвидів, які нагадують
рідну домівку та дороги нашим серцям Карпати

ЗАМОВЛЕННЯ: 518-263-4391
Детальніша інформація на сайті:
www.xeniasort.net
Адреса: 10241 Route 23A,
Hunter (Jewett Center), NY 12442

Самопоміч (Н.Дж.)
Федеральна Кредитна Спілка

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

Маємо свої ATMs!

Понад 30,000 по всій
Америці!

Відвідайте нашу сторінку
www.bankuke.com
щоб бачити їх знаходження!

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
CLIFTON, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 Dayton Ave
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР «ДУМКА»

Мистецький Керівник і Диригент – Василь Гречинський

ЗАПРОШУЄ

22 листопада,
субота, 1:00 год.
по полудні.

Реквієм
(панахида)
пам'яті жертв
Голодомору
1932-1933 років.
Собор Святого
Патрика
в Нью-Йорку

7 грудня,
неділя, 2:00 год.
по полудні.

Передріздвяний
концерт.
Собор Святого
Патрика
в Нью-Йорку

21 грудня, неділя,
12:00 год. дня.

Концерт
колядок в
Українській
католицькій
церкві Христа
Царя. Бостон
(штат
Масачусетс)

11 січня, 2015 р.,
неділя, 12:30 год.
по полудні.

Концерт
колядок в
Українській
православній
катедрі Святого
Володимира
в Нью-Йорку

18 січня,
2015 р., неділя,
11:30 год. дня.

Різдвяний
концерт в
Українській
католицькій
церкві Святого
Архангела
Михайла.
Йонкерс (штат
Нью-Йорк)

8 березня,
неділя, 2:00 год.
по полудні.

Ювілейний
концерт з на-
годи 65-ліття
хору «Думка»
та 200-ліття з
дня народження
Тараса Шевчен-
ка. Купер-юніон,
Нью-Йорк

Додаткова інформація: www.dumkachorus.org; director@dumka.org (Василь Гречинський – диригент);
president@dumka.org (Павло Літєло – голова Управи); Тел: (201) 238-2025; (646) 286-1473

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Приготуйтеся на "BLACK FRIDAY"

Заощадьте на відсотках користуючись нашою VISA® кредит карткою

2.99%

APR*
на 6 місяців

Від **19 листопада** до **3 грудня**

На будь-які покупки із UCIMA видами VISA® кредит карток Самопоміч

У вас нема VISA® кредит картки
Самопоміч?

**Внесіть аплікацію
онлайн!**

Самопоміч

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.com

300 E. Army Trail, Bloomington IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palmdale IL 708-923-1912

Selfreliance

Where Your Money Works for You!

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*Відсоток у річному відношенні (APR) стосується перших 6 місяців позички. Після звіту за червня 2015 р. процентна ставка на несплаченій сумі нараховані за покупки протягом промоційного тижня повертається до звичайної процентної ставки на даній картці. Пропозиція чинна 19 листопада до 3 грудня 2014 р. і може бути припинена без попереднього повідомлення. Залежно від типу картки і вимог, річна процентна ставка на день 30 вересня 2014 р. є 9.9% на платинних картках, 11.9% на платинних картках зі зворотом готівки або поінтс, 14.9% на Класичних і Класичних під заклад ощадностей. За додатковою інформацією про VISA® кредит картки Самопоміч телефонуйте на безкоштовний №1-888-222-8571.

Full Financial Services

ГРОМАДА Й ШКОЛА

У п'ятницю, 10 жовтня, на відкритому засіданні Управи Шкільної Ради при УККА під керівництвом її голови Євгена Федоренка було заслухано звіти директорів про стан навчання в школах та обговорено актуальні проблеми суботніх шкіл українознавства в США.

Наступного дня розпочалася робота двох секцій – вчителів молодших і старших класів, якою керувала Наталія Пономарьова з Чикаго. Наталія Боднар з Клівленду (штат Огайо) підготувала презентацію «На допомогу вчителю й батькам». Вона наголосила, що при вдосконаленні навчального процесу слід пам'ятати про «трикутник» вчитель-учень-батьки й на конкретних прикладах, базованих на власному досвіді, в цікавій і доступній формі показала, як найкраще зацікавити дітей задля досягнення максимального успіху.

Вшановуючи пам'ять Великого Кобзаря, присутні заслухали виступ Віри Курти з Детройту (штат Мічиган) «Виховання україномовної особистості на творах Тараса Шевченка». Вчителька поділилася своїми міркуваннями про те, що саме від учителя залежить, як краще вибрати шлях для досягнення нашими дітьми в умовах чужини творчості Тараса Шевченка. Також було обговорено питання про формування національної свідомості й українського патріотизму в учнів молодших класів в умовах перебування за межами України. Вчителька Оля Михайлюк з Філадельфії (штат Пенсильванія) наголосила, що це повинні зробити вчителі разом з батьками й показала наочне обладнання, яке використовує під час уроків, наголосивши, що деякі експонати виготовлені самими учнями, і звернувши увагу на акції солідарності, які відбувалися в школі на підтримку України.

Андрій Перекліта з Детройту (штат Мічиган) у продовження цієї теми розповів про зустріч учнів школи з учасниками Майдану Дмитром і Володимиром Петруками. Дмитра, якому снайпер на Майдані вибив око, в Детройті лікував лікар Марко Юзич, четверо дітей якого навчаються в школі українознавства.

Директор школи й дитячого центру «Барвінок» Світлана Хмурковська з Йонкерсу (штат Нью-Йорк) розповіла про недавню зустріч своїх вихованців з міністром культури України Євгеном Нищуком, який мав нагоду під час свого першого робочого візиту до США відвідати український дитячий садочок й на власні очі побачити, в якому дусі виховуються українські діти в Америці. Вихованці Світлани Хмурковської та її педагогічного колективу передали через міністра культури свої мистецькі роботи для поранених українських воїнів, які лікуються в шпиталях. При обговоренні питання про виховання школярів молодших класів Віра Гогільчин з Нью-Йорка провела «Урок ввічливості», на якому учнями були всі вчителі-учасники конференції.

Секцією вчителів старших класів керував Юрій Гаєцький. З доповіддю «Культура мови» виступила Галина Пляка з Клівленду (штат Огайо). «Як показує статистика, - наголосила вона, - твердинею рідної мови є сім'я й родина в ширшому розумінні, а також великий вплив має церква». Вчителька звернула увагу на правильне використання слів,

Учасники Всеамериканської вчительської конференції шкіл українознавства в Кергонксоні (штат Нью-Йорк)

УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО: уроки на завтра

10-12 жовтня в Кергонксоні (штат Нью-Йорк) відбулася Всеамериканська вчительська конференція шкіл українознавства та урочистості з нагоди 60-ліття Шкільної Ради при УККА

зокрема іншомовного походження, які нерідко через недоречність вживання або елементарну неграмотність засмічують українську мову.

Доповідь Юрія Гаєцького було присвячено вивченню проблем сучасної історії України. Він підкреслив, що події в Україні змінюються дуже швидко, їх треба знати, розуміти, аналізувати, правильно й правдиво пояснювати дітям. «Необхідно виховувати дітей на конкретних прикладах, називати героїв, які проявили себе, захищаючи рідну землю від агресорів, особливо сьогодні, в такий вирішальний для нашої Батьківщини час», - підкреслив він.

У 1964-1965 навчальному році було зареєстровано 22 школи українознавства, в яких навчалось 1293 учні й працювало 102 вчителі.
1965-1966 рр.: 76 шкіл, 10 тисяч учнів, майже 400 вчителів.
1975-1976 рр.: 39 шкіл, 3 500 учнів, 1983-1984 рр.: 39 шкіл, 2 472 учні, 1991-1992 рр.: 39 шкіл, 2 159 учнів, Сьогодні в 41 школі українознавства навчається 2500 учнів.

Володимир Боднар у виступі «Етнічний склад населення України та розселення українців за межами України» показав на мапі розселення українців далеко за кордонами України, пояснивши причини й наслідки цього з огляду на сучасну геополітичну ситуацію в світі.

Ігор Мірчук, розмірковуючи над темою «Міждисциплінарний підхід до вивчення питань культури», проаналізував картини Сергія Васильківського, Миколи Івасюка, Іллі Рєпіна та інших відомих художників і показав красу та велич української землі.

Після перерви голова Шкільної Ради Євген Федоренко відкрив урочисту сесію, присвячену 60-літтю

Шкільної Ради. Було зачитано низку привітань, зокрема від Генерального консула України в Нью-Йорку Ігоря Сибіги, президента Академії педагогічних наук України Василя Кременя, колишнього міністра освіти України Петра Таланчука.

Євген Федоренко вручив почесні грамоти великій групі вчителів шкіл українознавства, які віддали українознавчому шкільництву в США більше 15 років сумлінної праці. Самого ж голову Шкільної Ради удостоєно медалі ім. Григорія Сковороди, якою його нагородила Академія педагогічних наук України й яку йому також було вручено під час урочистостей.

Після урочистої частини Євген Федоренко виступив з промовою «Про створення Шкільної Ради і перші 30 років її діяльності», окресливши головні віхи. Перший з'їзд делегатів Шкільної Ради відбувся 14-15 березня 1953 року в Нью-Йорку й визначив основні завдання: надавати всебічну організаційну й навчально-методичну допомогу школам; співпрацювати з місцевими українськими організаціями; скласти навчальні програми й уніфікувати шкільну систему; забезпечити школи підручниками, посібниками, необхідною документацією, кадрами; провести роботу щодо підготовки передшкільної й позашкільної освіти.

Першим її головою став Едвард Жарський (1953-1954, 1961-1977 роки), опісля – Володимир Калина (1954-1961), Роман Дrajньовський (1977-1983), Євген Федоренко (1983 й дотепер). Складовою частиною діяльності Шкільної Ради при УККА були й залишаються щорічні вчительські конференції, в ході яких вчителі обмінювались досвідом роботи, методикою викладання окремих предметів і виховної роботи. У 1976 році було проведено першу Всеамериканську педагогічну конференцію, в якій взяли участь 72 делегата шкіл українознавства США. «Сьогодні ми можемо констатувати, що всі школи українознавства забезпечено кваліфікованими вчителями з педагогічною освітою,

які прибули з України, - зауважив промовець. - На початку своєї діяльності Шкільна Рада розв'язувала проблему кадрів учителів за рахунок прибулих з України...

З часом, у 1960-1970-ті роки, школи відчули гостру нестачу вчителів. Щоб розв'язати це завдання, з 1960 року почав діяти Педагогічний Інститут українознавства Українського Вільного Університету (УВУ) при НТШ під проводом професорів Василя Лева і Євгена Федоренка. Було створено його філії в Детройті, Чикаго, Філадельфії. З 1983-го року почали працювати щорічні літні вчительські семінари, які діють і сьогодні.

За 30 років Шкільна Рада при УККА видала більше 70 різних видань, підручників і посібників загальним накладом більше 200 тисяч примірників. «Таким чином, за перші 30 років діяльності Шкільної Ради через навчання в школах пройшло більше 25 тисяч учнів, з яких більше 5 тисяч закінчили школу з кінцевими іспитами й одержали дипломи», - підсумував Євген Федоренко.

Про діяльність Шкільної Ради протягом 1983-2013 років розповів автор цього допису, як заступник голови Шкільної Ради. Відзначаючи велике значення цієї роботи, яку впродовж 60 років проводить Шкільна Рада, я навів приклад, як кілька років тому одна вчителька, яка працювала в Іспанії, виступаючи на Міжнародному конгресі українців у Львові, розповідала, що в їхньому місті Мурсії є 700 українських дітей, яких ніде вчити, бо немає українських шкіл. «Я відразу сприйняв це як велику трагедію і для тамтешніх українських дітей та їхніх батьків, і для нації та Української держави. Бо без українського шкільництва ми неможитимемо в світі лави загублених українських людей...»

Для багатьох українців, які прибувають до США, ця проблема не стоїть, вони ведуть своїх дітей до українських шкіл. Сьогодні в системі Шкільної Ради при УККА діє 41 школа, де навчається 2 500 дітей, при школах діють дитячі садочки і групи передшкільної освіти.

Велике значення в управлінні навчальним процесом відіграє система дорадників, які надають директорам шкіл постійну необхідну допомогу. Це досвідчені педагоги, які мають досвід практичної роботи в школах як вчителі й директори освітніх центрів. Це насамперед Євген Федоренко, Юрій Гаєцький, Володимир Боднар, Степан Патриляк, Микола Дугляк, Ігор Мірчук, Марія Решітник та багато інших. Важливим завданням залишається забезпечення шкіл учительськими кадрами, яким потрібно надати ґрунтовну підготовку за програмою Шкільної Ради. Значну допомогу в цьому надав Український Народний Союз, який у 1985 році погодився оплачувати курси вчителів на Союзівці, їхнє проживання та харчування протягом двох тижнів. А приблизно з 2000 року їх спонсорують наші кредитівки.

Важлива ділянка роботи Шкільної Ради – видавнича справа, вона вимагає коштів, підготовки самих підручників і посібників, які з часом змінюються і вимагають оновлення. Врешті-решт, потрібні й автори, які підготували б ці матеріали до друку й узгодили б з навчальними програмами. Всього Шкільна Рада при УККА видала 140 найменувань різних підручників і посібників.

Доповідач звернув увагу на проблеми, які слід розв'язувати Шкільній Раді в майбутньому: продовжувати створення нових шкіл українознавства, працювати над удосконаленням навчального процесу, підвищенням кваліфікації вчительських кадрів, розширенням навчально-виховних можливостей, піднести значення диплома про закінчення української школи.

Після закінчення урочистої сесії в готелі Hudson Valley відбувся святковий бенкет, присвячений 60-літтю Шкільної Ради при УККА, окрасою якого став концерт, підготовлений силами вчителів та учнів українських шкіл.

Володимир Кривонос, заступник голови Шкільної Ради при УККА
Фото Володимира Боднара

ВІЙНА І ЛЮДИ

Тетяна МакКой,
незалежний журналіст,
позаштатний кореспондент
«Нової газети»

Скільки переписано про жінку на війні, а перо знову й знову, мов спрагли губи до криниці край битого шляху, вертається до цієї теми. Після Юлії Друніної – «У війни

судилося стати літературною увертюрою великої національної трагедії. Одягала важкі кирзові чоботи й гімнастерку, щоб пліч-о-пліч з чоловіками відвойовувати від чужинця прабатьківську землю. У вічно «невиїзному» СРСР це був реальний до цинізму спосіб побувати в чужих землях, хай навіть зі смертю за плечима; багато хто з уцілілих усе своє життя згадував спалену дотла Варшаву, «живих» американців на Ельбі та свій перший (і часто – останній) вальс у звільненому Відні – під скрипку якогось дивака-фронтовика, що, як і мій учитель фізики Григорій Михайлович Нижник з Яготи на Київщині, проніс її дорогами війни, мов немовля... Одна з героїнь мого нариса сказала мені якось, що всю війну її палило бажання не на рейхстагу розписатися, а заскочити до хати в першому ж містечку та глянути, нарешті, німецький «муттер» у вічі. А як діждалась цієї нагоди, то де й подівся той гнів. На неї стомлено дивилася рано посивіла німкеня, з такими ж, як і в неї

жінка на війні знову і знову стає об'єктом суспільної уваги. З холодком на серці емпірики зізнаються самі собі, що «війна і жінка» – таки вічний союз, хоча це, може, й ріже вухо лірикам... Вічний, як і сама війна з її смертями, руїнами і потім – тривалими «битвами» істориків. Вона, ця клята війна, набуває різних форм – відкритої агресії, збройного конфлікту, терористичного акту, підпілля й шпигунства, війни проти власного народу, війни з самим собою, а якщо слідувати «путінському мишленію» – то й раптової, спровокованої не без участі Америки «атаки» пасажирського літака з 298-ма живими душами на борту на безневинну ракетну установку «Бук» російського виробництва, що якимось дивом опинилася на Донбасі. При всіх його гріхах і злочинах проти людяності, рейтингові російського президента серед громадян РФ може позаздрити не один європейський лідер. Це для роздумів, що ж це за народ такий...

Ця жниця з повоевненої Київщини ввійшла в історію, завдячуючи фото американця Роберта Капі (1946 р.)

кетягами на голих гілках, раділи їй, мов рідній сестрі. Мій батько, коли звістка про капітуляцію гітлерівського рейху дісталася до них у Відень, упав на землю й розкинув широко руки... А над головою запаморочливо

ючи острів від японців, вони наткнулись в одній з печер на японського офіцера й місцеву медсестру. Пара здалася без опору, і тільки дівчина благала дати їм одружитися спершу, а вже потім розлучати по різних

КАЛИНА НА МОРОЗІ

не жіноче обличчя...» – здавалося б, уже нічого й писати. Однак сьогодні, озираючись на минуле та справляючись із шоком від теперішнього, ми, прозираючи, бачимо й інше: у війни взагалі немає обличчя. А є забрало, за яким часто захована істинна «пика» – великодержавна жадоба до нових територій, реванш, зрада попередніх угод і часто – персональний розрахунок. Є маска, якою прикриваються такі поняття, як перемога будь-якою ціною, стратегія «на виснаження» противника, патріотизм під револьвером політрука, дезертирство й мародерство, самосуд над полоненими, бомбування червоних хрестів на польових шпиталях, а також «шляхетна» помста визволителів за згвалтованих сестер, дружин і наречених. Є, зрештою, страдницький жіночий лик – лик великомучениці... Лик, якщо згадати Василя Стуса, «калини на морозі».

Вона, наша страдниця, клала хрести, виряджаючи на війну все своє домашнє чоловіцтво, а сама, мов чорний віл, впрягалася в ярмо тиловички. Рила оборонні рови, бралася за плуга чи, як древня Ярославна, за цебро гарячої смоли, щоб вилити її зі стіни фортеці на вражі голови. Помирала разом з пораненими у шпиталях і воскресала, щоб відпоїти живою водою інших. Тремтливою рукою підлітка писала в своєму сховищі щоденник, якому

Ось такою французька зірка Сара Бернар уперше приїхала до Америки (1880 р.)

самої, вузлуватими руками й згорьованим обличчям... Такі не вчать своїх синів вбивати.

Сьогодні, коли на календарі соті роковини від початку Першої світової війни,

Та повернімось до лірики. Вона на війні таки була. Хтось писав на привалі вірші, хтось награвав на гармошці, а українські партизанки, надбавши у лісі калину з мерзлыми червоними

пахнув бузок, неподалік дзигчала бджола – він, командир артилерійської обслуги, почув її вперше за всі свої фронтові роки. «Хлопці біжать до мене... По сто грамів, значить... А я, віриш, я й без ста грамів був п'яний». Я вірила, хоча батько був з непитущих. Ніколи не був і комуністом. Та західні союзники інакше, як «комуністами», радянських солдатів не називали. Практичні американці, розказував мені батько, направи й наліво розпродували все, що було дивиною для бійців Червоної армії. Один з них збув радянському офіцеру за 500 доларів наручного годинника Mickey Mouse, радіючи подібному «бізнесу», мов дитя: вдома-то річ коштувала всього 3 долари й 95 центів, а тепер у нього є за що купити для своєї Мері будинок у передмісті. Цей факт бринить в американській пресі як романтичний епізод з воєнних буднів, хоча й гірчить від нього. Адже наші солдати поверталися з фронту на попелища... Поверталися до дітей, які не знали навіть, що воно таке – гостинець з батьківських рук... До дружин, які тягли на собі тил з голими ліктями та на картоплі в «мундирах».

Хоча ті ж американські «янки» могли підкорити навіть ворога своєю романтичністю та милосердям. Фотографії, на яких американські солдати перев'язують рани німцям, свідчать про це безмовно. А було й таке: на Окінаві, очища-

таборах. Розчулені американці, згадавши своїх Кетрін, Тесс і Марго, залишених удома, легко пішли на поступку. Вони облаштували мальовничу галявину в лісі, вблагали свого капелана відбутися церемонію, а потім ще й надали для шлюбної ночі молодятм один з кращих армійських наметів. Звісно ж, імена молодят трималися в секреті, щоб вони не постраждали потім від «своїх».

Рідко хто на війні не мав цих ліричних, до болю щемних моментів – від часів богині-воїтельки Афіни Паллади, Жанни д'Арк і до тих дівчат-киянок, які в День святого Валентина вийшли на Майдан минулої зими з плакатами на грудях: «Вийду заміж за беркутівця, який перейде на бік народу».

Щоб потрапити до категорії «святих», не обов'язково потрібен дозвіл церковних синодів. Узяти хоча б тих жінок, які здавна обрізали собі волосся, перевдягалися в чоловічий одяг і під чужим іменем героїськи воювали пліч-о-пліч з чоловіками, вчорашніх інституток, які ставали сестрами милосердя й сиділками у шпиталях, розвідниць у спідницях, підпільниць, провідниць, які наражали на небезпеку не тільки себе, а й свою родину, а також тих, хто опинявся між двох вогнів у власній сім'ї.

Ні для кого не секрет, які «бої місцевого значення» тривають нині в сім'ях кримчан, донбасівців, одеситів та інших

регіонів України, які підхопили запущену Москвою інфекцію сепаратизму.

Та мало хто, мабуть, знає, крізь яку персональну голгофу пройшла Джулія Дент – дружина генерала Улісса Гранта, який після успішно проведених у громадянській війні (1861-1865 рр.) операцій був обраний президентом Сполучених Штатів. У сім'ї, в якій вона виросла, три десятки куплених на торгах рабів вважалися такою ж власністю, як і їхній дім на околицях Сент-Луїса в Міссурі, 850 акрів землі, брички й коні в стайні, а експлуатація чужої праці була способом життя, в тому числі й для юної Джулії. Коли ж її брат Фред привів на гостини свого приятеля по військовій академії Вест-Пойнт – красеня Улісса Гранта (в якого просто не можна було не закохатися), випещена панянка вперше замислилась над почутим від нього: колір шкіри – це не привід для того, щоб експлуатувати людей, мов коней. У суспільстві вже виброджувалися ідеї нетерпимості до рабства, і батько її та другий з братів, Джон, не приховували своїх антипатій до таких вільнодумців, як Грант; тоді як Фред був повністю на його боці. Можна тільки уявити це життя, коли закохані одружилися. «Білий рай» (так називався маєток Дентів) загрожував стати чорним пеклом. Навіть батьки нареченого, дізнавшись про наявність рабів у посагу невістки, відмовилися від традиційного візиту до сватів.

Улісс Грант, відбувши військову повинність у збройному конфлікті з Мексикою, що обернувся згодом на війну, повертається до сім'ї й повністю поринає у фермерство. Не на жарт дивуючи Джулію та драгуючи тестя з тещею, він і жне, і оре разом з рабами в одній упряжці; чорношкірим найми-там, найнятим на сезон жнив, платить готівкою, як і білошкірим; зовсім відпускає на волю чорношкірого Вільяма Джонса в 1859 році – задовго до того, як розгориться в Америці кривава громадянська війна, і президент Абрагам Лінкольн проголосить свою Декларацію про звільнення рабів. На війні Грант, «різник» і «п'яниця» у званні генерала, наймає рабів-утікачів кухарями, конюхами, медсестрами й сиділками, а згодом починає брати їх у солдати (правда, потім, після війни, учорашніх солдатів та їхніх нащадків почнуть викидати з диліжансів та трамваїв, закривати перед ними двері шкіл, університетів, театрів, бібліотек, кав'ярень, офіцерських клубів...).

Увесь цей час Джулії доводилося бути мироносницею, суддею, психотерапевтом, нянькою і хтозна-ким, аби зберегти сім'ю. Однак батько її до самої смерті не визнавав ані зятя, ані його заслуг, ані ідей, яким той служив.

Подібна атмосфера, до речі, панувала і в родині 16-го

президента США Абрагама Лінкольна. Майже вся рідня першої леді Мері Тодд Лінкольн воювала в лавах Конфедерації, яка відстоювала рабовласництво й претендувала на державний суверенітет. Це породжувало чутки про нелояльність першої леді до політики скасування рабства, яку проводив Лінкольн, і аж ніяк не сприяло утвердженню авторитету першої сім'ї країни. Згодом Мері ще й підлила води на млин чуток, надавши притулок сестрі, що втратила чоловіка-конфедерата в битві під Чаттанугою. Плітки про «зрадницю

ра Мері поверталася з вояжу Європою, а Сара їхала завойовувати Америку. Вдова Лінкольна якось оступилася на східцях, і якби не наминулася тієї миті знаменита пасажирка – один Господь знав, чим могло б усе закінчитися...

Шляхи Господні й справді несповідимі!.. Один актор, Джон Вілкіс Бут, убиває чоловіка Мері, президента США Абрагама Лінкольна, в неї на очах, під час вистави у театрі; через 15 років інша служителька сцени, Сара Бернар, рятує її саму від каліцтва, а, може, й смерті.

Улісс Грант з дружиною Джулією Дент та сином Джессі у «Білому раю» – маєтку на околицях Сент-Луїса (штат Міссурі)

Мері» могли б отруїти сімейний союз Лінкольнів, якби не всетерпимість поміркованого президента. Він розумів, що Мері має не такий уже й багатий вибір перед ликом війни, в якій брат пішов на брата. Окрім того, вона втратила на той час двох синів, і Лінкольн, сам невимовно страждаючи, просто жалів дружину.

На той момент, коли на життєвому обрії Джулії Дент з'явився Улісс Грант, Сара Бернар – майбутня світова зірка театральної сцени, німого кіно й володарка «золотого голосу» – тільки-но подала свій голосок на руках повитухи у Франції. Мері Тодд на той час кохала свого первістка Роберта, якому судилося єдиному з усіх чотирьох синів продовжити родову лінію Лінкольнів. До того часу, доки Мері Тодд втратила не тільки трьох дітей, а й чоловіка, Абрагама Лінкольна, до Сари Бернар приходив перший успіх. Тоді в моді була награна ефектність, і Сара, володіючи зовнішністю богині, гарним голосом та іншими щедротами Бога, чудово з цим справлялася, як і перша леді Америки Мері Тодд Лінкольн під час її перебування в Білому домі. Одного разу доля навіть звела їхні стежки-доріжки – на пароплаві «L'Amérique» 16 жовтня 1880 року, коли овдовіла і хво-

напаки, впевнено влилася в колотнечу Першої світової війни, спричинену «невинним» пострілом Гаврила Принципа у діжку пороку, якою була тоді Європа. Тільки в одній битві під Верденом французи втратили 350 тисяч вояків. В інвалідному візку вона виступає перед співвітчизниками в шпиталях, казармах, на коротких привалах, перед боєм. Актрисі вже за сімдесят. Але, як і в молодості, їй аплодують стоячи, не соромлячись сліз... Багатьом здавалося, що це не Сара Бернар перед ними, а їхня французька «Маріанна» – персоніфікований образ республіки, що втілює прадавній людські цінності й суто жіночий характер мироносиці, берегині й жалібниці. Уряд Франції нагороджує свою мужню громадянку орденом Почесного легіону. Чи не єдину.

«Єдиною» була й Яніна Левандовська... серед розстріляних енкаведистами під Катинню двадцяти з лишком тисяч польських офіцерів та резервістів – юристів, науковців, лікарів, службовців, священиків... Поляки називали її «познанським соловейком» за її дівочу мрію стати співачкою, що так і не збулася. Захопившись планеризмом, Яніна першою в Європі здійснила в 1930 році парашутний стрибок з 5-кілометрової висоти. Дівчину чекала б зорепадна кар'єра пілота, аби не війна. 22 вересня 1939 року полк авіаторів, до якого приєдналася Яніна з приятелями по аероклубу, був оточений на околицях Гусяти-

Абрагам Лінкольн з дружиною Мері Тодд Лінкольн. Фото з президентської бібліотеки Р.Рейгана в Каліфорнії

У 1905 році станеться нещастя і з самою актрисою: впавши на сцені під час стрибка по ходу дії вистави, вона серйозно ушкоджує праву ногу, яку довелося врешті-решт ампутувати. Яка це була трагедія для зірки – можна тільки здогадуватись. Однак вона не піддалася депресії,

на радянськими танками, що окупували Польщу зі сходу. Так донька колишнього офіцера російської армії Йозефа Добров-Мусницького, який «завинив» тим, що повернувся до Польщі Пілсудського, потрапила в лабеті НКВС. З Гусяти-на їх повезли до Осташкова, з Осташкова – до Козельська, з

Козельська під номером 0401 – у смоленській лісі, де Катинь наприкінці квітня 1940 року стала останнім «приземленням» мрійливої пілотки. У того солдата, що цілювся їй у потилицю, не здригнулись ані рука, ані серце. Операція «Катинь» була, втім, тільки одним епізодом у зловісній хроніці сталінської «живодерні».

Навіть після смерті Йосипа Сталіна «живодерня» продовжувала набирати обертів – за інерцією добре відлагодженого механізму. Хвиля повстань котилася таборами Воркути, Магадану, Колими та інших сумно відомих місць у СРСР, доки розпочалися хрущовські амністії. Загнані в табори військовополонені, «куркулі» (десь серед них був і мій дідусь – Іван Могильний з села Тамарівка на Київщині, який для своїх дітей пропав безвісти ще в 1930-х), поети-вільнодумці, кобзарі-«контрреволюціонери», дипломати-«шпигуни», науковці – «шкідники» й уся інша дармова робоча сила для рудників та шахт, золотих копалень Колими, будов п'ятирічок на зразок Біломор-Каналу збунтувалася і вимагала пом'якшення режиму, скорочення термінів, а то й повної свободи. 16 травня 1954 року в таборі Кенгір у Джезказгані 8000 в'язнів повстало проти охоронців і тримало свою внутрішньотабірну свободу протягом сорока днів. Дівчата з України – калиновий цвіт – могли вільно цілуватися зі своїми чоловіками, з якими їх таємно повінчали ув'язнені священики, ділитись пайкою, прати й латати їхні сорочки, лікувати їхні болячки... Якою ж усе-таки п'янкою може бути свобода, навіть якщо мати її тільки один ковток!

Та на світанку 25 червня всі прокинулися від громів артилерії, що наближалася. Небо над табором було яскраво освітлене піротехнічними блискавками. Десь зовсім близько брязкали гусениці танків. Українки повдягали сорочки-вишиванки, в яких ставали під вінець, і, взявшись за руки, рушили назустріч, сподіваючись зупинити атаку. Але червонозоряні танки підім'яли під гусениці вишиванки «націоналісток» і незрадливі серця, що бились під ними. Потім у холонучі долоні жертв повтикали ножі, імітуючи картину масової різанини, що нібито стихійно утворилася в таборі. Оператори НКВС діловито знімали на плівку «докази», розраховані на легковірних емпіриків.

У мислячого ж лірика Василя Стуса народяться згодом рядки: «На колимським морозі калина зацвітає рудими слізьми...» Вони й нині, мов молоточки в скронях, кличуть озирнутися – на війни, голод, глум, Бабин Яр і Биківню, жінок, що вербами повростали край воріт, та Москву-матінку, яка, наперекір жіночому характеру, чомусь сльозам так і не вірить. Все, по суті, повторюється. Допоки?!

Українська Федерація Америки щиро запрошує вас на благодійний вечір

Thanksgiving

ПОДЯКА НАШИМ ГЕРОЯМ В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ МАЙДАНУ

Субота, 22 листопада, 2014 року о 5:30 вечора
700 Cedar Road, Jenkintown, Pennsylvania 19046

*В День Подяки, коли ми, українські американці,
збираємось разом, щоб висловити найщирішу
подяку за Богом даний дар свободи, згадаймо з
повагою і вдячністю наших захисників
демократії, людської гідності та миру в Україні*

Поважні гості вечора:

Олександр Моцик, Посол України в США

Юрій Сергєєв, Посол України при ООН

Ігор Сибіга, Генеральний Консул України в м. Нью Йорку

Конгресмен Джим Герлак

Конгресмен Майк Фітцпатрик

Американські лікарі, які допомагають одужати пораненим українським героям

Скрипалька-віртуоз Інеса Тимочко-Декайло

Просимо зголосити свою участь
до 14 листопада за тел. 215-782-1075

Вхід - \$150 за особу
(Фуршет та вечеря)

Зібрані кошти будуть
спрямовані на подальшу
гуманітарну та медичну
допомогу пораненим.

Чеки виписувати на:
Ukrainian Federation of America

ЛИСТОНОША «НГ»

Наша адреса:
«NOVA ГАЗЕТА»

64-15 Dieterle Cres.
Rego Park, NY 11374

E-mail:
vlabunsky2002@yahoo.com

ОДНИМ
РЕЧЕННЯМ...

«Хочу підтримати свою рідну газету – надсилаю даток на прес-фонд, бажаю успіхів і в майбутньому...»

З повагою,
Люба Микитюк
Клівленд (Огайо)

«Продовжую передплату на наступний рік, газета зроблена дуже професійно, люблю її читати, бо вона цікава й смілива...»

З пошаною,
Ольга Сливка
Даймонд-Пойнт
(Нью-Йорк)

«Шановний пане Лабунський, залучаю невеликий даток на видавничі потреби, подивляюсь, звідки у Вас береться стільки сил, енергії, витривалості видавати таку добре редаговану з різноманітною тематикою газету!»

З пошаною до Вас,
Ярослав Колодій
Дженкінтаун
(Пенсильванія)

«Ми переїхали, загубили вашу адресу, а тепер знайшли й продовжуємо передплату; дякуємо Вам за те, що піднімаєте наш дух, не даєте згаснути вірі й надії, нехай Господь благословить вашу працю й нашу Україну...»

З повагою,
Сергій Подольчук
Розвіл (Каліфорнія)

«Побачила вашу газету на освяченні відновленого храму Святої Трійці в Нью-Йорку, зачиталася... хочу передплатити...»

З повагою,
Олена Макгіл
Гринвіч (Коннектикут)

Слава Ісусу Христу!

Дорога редакціє, хотів би поділитися своїми думками про тутешні «традиційні галовінські» маскаради. Це є особистий погляд, і редакція газети, звичайно, може залишити за собою право не в усьому погоджуватись. Проте, це питання з кожним роком набирає дедалі більшої актуальності, й гострих дискусій усім нам не оминати. Як на мене, Halloween став модою. Halloween став брендом. І цей гігантський бізнес-проект-бренд переможно крокує планетою.

Про заперечення цього «свята» сказано вже досить багато, лише для тих християн, що все-таки мають сумнів, варто нагадати одне дуже дієве правило: «Якщо не знаєш, як чинити в сумнівних випадках, подумай, що зробив би Христос на твоєму місці». Можна додати: «Чи був би Він взагалі присутнім у тому місці?» З якою метою наряджаємо себе і своїх дітей у різну нечисту силу (і в позитивних персонажів теж)? Яку мету ставимо перед собою? Невже лише заради «фану» й «приколу»? Тоді ще одне запитання для тих, хто себе

хоч якось пов'язує з католицькою Церквою: «Чому берете участь у цих начебто беззмислових виставах, саме в День Усіх Святих?» А до некатоліків: «Чи розумієте, що таким чином зневажаєте своїх братів, киваючи в бік католиків, мовляв, це вони таке придумали?»

Багато є нині думок про потребу якоїсь альтернативи галовінським маскарадам, мовляв, запереченням нічого не доб'ємось... Можливо, це вихід, але будьмо відверті: одна невдала альтернатива цьому язичницькому дійству вже була, а саме – вище згадане запровадження католицькою Церквою свята Всіх Святих, в перекладі «All Hallows» – як протидії язичницьким маскарадам, що прийшли з дохристиянських традицій деяких скандинавських країн. Від цієї назви, за однією з версій і походить сучасна назва теперішнього дійства, яке на сьогодні вже не має нічого спільного ані з Церквою, ані зі святістю. Церква ніколи не закликала переодягатись у демонів, відьом і різних страховиськ, а закликала до молитви, пока-

СВЯТО БЕЗ СВЯТОСТІ

яння, пошанування святих і душ померлих родичів. Згадаймо, як на Заході України в цей день відправлялись Святі Літургії, молебні в честь святих, панахиди, запалювали свічки на могилах... Ми мусимо підтримувати цю традицію, і було б добре, коли б це набрало міжконфесійного руху, адже для проведення спільних молебнів чи панахид, ми не маємо жодних конфесійних перепон. Потрібен в першу чергу спільний молитовний опір, а також просвітницька діяльність Церкви! Тепер на цьому тлі дивними виглядають спроби якось охристиянізувати ці маскаради. Вистави з ченцями чи перебраними святими в день того самого Галовіну виглядають дуже непереконливо.... Свято мусить бути наповнене святістю. Інакше воно не є святом. Може це для когось і Holiday, але не для християн. Як на мене, навпаки, християни повинні чинити такому святотатству активний спротив. Колись у СРСР нас примушували йти на різні «советські паради» й забороняли йти до церкви... А хто тут кого примушує

святкувати Halloween (принаймні в наших українських школах, при наших українських церквах)? Моя дружина, коли забирала в «галовінську п'ятницю» дітей з американської публічної школи (щоб, вони не брали участі у мас-караді) і робила запис-пояснення в шкільному журналі (принаймні, візуально керівництво школи ставиться до цього з розумінням), то цього року побачила кілька аналогічних записів і пояснень, що ми, мовляв, християни і Halloween не святкуємо. Так вчинили й наші приятелі та друзі в іншому дитячому садочку. Потрібно ширити такий рух. Потрібне наше загальне усвідомлення, й насамперед з боку нашого духовенства, молодечних організацій, які гордо керуються головним гаслом «Бог і Україна!». Інакше, посіявши цей вітер, пожемо бурю. Й то набагато сильнішу, ніж та, яка пронеслася над Чикаго цьогорічної «галовінської» п'ятниці й побила рекорди останніх десятиліть. Можливо, це просто збіг, а можливо, й Божа пересторога. Бо торік цього ж дня Чикаго так само «накрило» бурею...

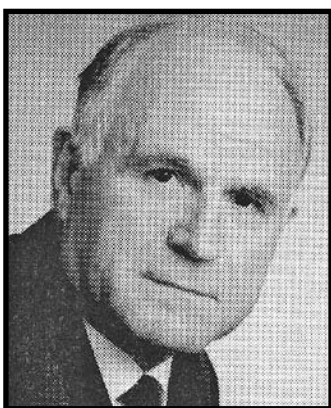
Ігор Худик
Чикаго

ПАМ'ЯТІ РОСТИСЛАВА ПИЛИПЧУКА

Наприкінці серпня в Києві попрощалися з колишнім ректором Київського державного інституту театрального мистецтва ім. К. Карпенка-Карого (попередня назва теперішнього університету), великим знавцем історії українського театру, зокрема XIX – першої половини XX століть. Він був професором і ректором цього інституту/університету повних 20 років (1984-2003 рр.), в 1983-му виконував обов'язки ректора, а раніше був проректором з наукової роботи (1977-1983 рр.).

Ростислав Пилипчук був незаступним авторитетом щодо історії українського театру. Він залишив великий науковий спадок із власними театрознавчими дослідженнями або виданнями під його редагуванням, бо був також редактором багатьох наукових збірників, книжок і періодики. Редактори різноманітних енциклопедій, довідників та журналів часто зверталися до Р. Пилипчука за статтями й рецензіями про український театр (УРЕ, «Мистецтво України», Шевченківська енциклопедія, Історія української культури; Історія УРСР).

Деякі періодичні випуски він сам редагував, як відповідальний редактор («Театральна культура», «Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення», 2007-2012). А також був співредактором чотирьох томів праць Театрознавчої комісії НТШ, «Записок НТШ». Коли в 1996 році з'явився друком його «Бібліографічний покажчик» (уклала Валентина Кушніренко), то Федір Погребенник назвав свою вступну оглядову статтю про Р. Пилипчука «Невтомний працівник на ниві української культури». Цей довідник прекрасно ілюструє відданість Р. Пилипчука темі історії театру не тільки у власних працях, але й у ролі дорадника для різних видань, словників, комісій, редакцій, енциклопедій (від українських до польських, біло-

руських і молдовських). На 1996 рік у повищому «Покажчику» друкованих праць і поодиноких обов'язків вичислено 815 позицій. На 2014 рік це число могло навіть подвоїтись!

Будучи фахівцем доби корифеїв, як і також Буковинського театру, він збирав, редагував, доповнював коментарями різні збірники, довідники, статті, спомини, зокрема видання про Миколу Лисенка, Марію Заньковецьку, Миколу Садовського, Панаса Саксаганського, Івана Карпенка-Карого. Немов поширенням цієї теми, були дослідження Р. Пилипчука й про Сковороду, театр, про невідому п'єсу Квітки-Основ'яненка, про деталі, пов'язані з п'єсами Котляревського; також були дослідження «Г. Сковорода і театр», «Театр і Т. Г. Шевченко», «Театр Кобилянської», «Рідні пісні Соломії Крушельницької». Це досить широка палітра перед і після доби «Театру Корифеїв», який Ростислав Пилипчук таки найбільше присвячувався.

Він знав добу українського театру XVIII–XX ст. не тільки як сухі факти, але як історію, яка, немов мозаїка, складається з маленьких скелець, щоб представити велику картину. Він переживав викривлення дат і справляв інформації про них, як ось: довів, що український театр існував уже від 1591 року, що театр ім.

Заньковецької насправді був на кілька років раніше заснований, як це відмічали, або що початок українського професійного театру був від 1819 року (себто раніше, як це було прийнято писати за часів радянської влади). Він згадував мені, що продовжує «полеміку з усталеною думкою, що український професійний театр почався з «театру корифеїв».

Ростислав Пилипчук родом з Тернопільщини (народився 10 липня 1936 р. в селі Оришківці, Гусятинського повіту). У 1958 році закінчив студії філології в Чернівецькому університеті, а 5 років пізніше – аспірантуру в Інституті мистецтвознавства (тепер ім. М. Рильського), ще за життя самого М. Рильського як директора. В цьому інституті Р. Пилипчук почав і свою наукову працю як співробітник у відділі театрознавства та учений секретар. Свою кандидатську дисертацію захистив у 1971 році, а в 1989-му отримав звання професора. Він був Заслуженим діячем мистецтв України (1993), академіком Академії наук вищої освіти України (1993), академіком Національної Академії мистецтв України (2001) й дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка (2002). Його нагородили державним орденом «За заслуги» 3-го ступеня (1998), Золотою медалею Національної академії мистецтв України (2011), польською нагородою з нагоди 100-річчя Шіллера та численними іншими відзнаками. Та найбільшою приємністю для нього було присвячувати свій час досліджуванню історії українського театру, розглядати ці факти на ширшій тлі української культури, наслідуючи їхнє значення у відношенні до цілої історії українського театру.

Нехай київська земля буде йому легкою!

Д-р Лариса
Залеська-Онишкевич
Колюмбія, штат Мериленд

КНИГА ДЛЯ НАС –
ЦЕ БЕЗЦІННИЙ ДАР

Шановні брати-українці!

Звертається до вас дирекція Літинського музею ім. Устима Кармалюка, що на Вінничині. Нині Україна переживає складний період своєї історії. Події останнього року сколихнули суспільство й пробудили Українську націю. Це особливо відчутно і в нас, на Вінничині, яка ще недавно перебувала в полоні радянських міфів і комуністичної облуди. Зараз наш народ, особливо молодь, міняє свій світогляд, шукає правдиву історію України, прагне знати правду про своє минуле. Тому керівництвом Літинського музею разом із представниками патріотичних партій та краєзнавців вирішили створити бібліотеку патріотичної та історичної літератури на базі Літинського музею, щоб всі бажаючі змогли безкоштовно взяти й прочитати правдиву історичну чи художню книгу. На жаль, придбати потрібні книги ми не можемо через відсутність коштів.

Музей сам ледь виживає завдяки ентузіазму місцевих патріотів та краєзнавців. Тому ми звертаємось до всіх українців, кому дорога рідна земля і хто не байдужий до проблем відродження Української нації. Просимо, пожертвуйте для нашої бібліотеки історичні та художні книги! Нам дуже потрібні твори українських письменників Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки та інших. Потрібні історичні книги М. Грушевського, Д. Яворницького, а особливо про національно-визвольний рух ОУН-УПА, Січових Стрільців, дивізію «Галичина», шістдесятників та ін. Для нас кожна книга – це безцінний дар! Слава Україні!

Літературу просимо висилати за адресою: Літинський краєзнавчий музей ім. Устима Кармалюка, директору Ткач Вірі Оксентівні, вул. У. Кармалюка, 5, смт. Літин, Вінницької обл., Україна, індекс – 22300, тел. 8(247) 2-19-01

З повагою і вдячністю,
Віра Ткач, директор
Літинського музею
ім. У. Кармалюка

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

До «Трьох ведмедів» ми зайшли до вечора. Сутеніло, здійнявся вітер, припустив дощ, захотілося забитися в яку-небудь затишну шпарку, притулитися біля теплої каміна й слухати однотонну тужливу пісню тутешніх койотів. Монументальний, ніби витесаний з однієї дерев'яної глиби, дім з трьома силуетами симпатичних ведмедів грізлив був першим, який навіював нам довіру в цьому привітному, але зовсім «не зіпсованому» особливою вишуканістю місті. Доки офіціантка з кухарями чаклували для нас над стейком з бізона, ми вивчали рекламні буклети, приготовлені спеціально для туристів. «Legacy of the White Shirt», – прочитали на одному з них й захотілося дізнатися, що ж це за легенда й про яку таку «білу сорочку» йдеться.

«Фермерське життя було важким, грошей, щоб купувати речі в крамниці, не вистачало, – довірливо починалась історія. – В мого батька була одна біла сорочка, в яку він вбирався щонеділі лише до церкви. Коли комір цієї сорочки зовсім зносився, моя мама відполіровала його, перевернула на інший бік і пришила знову. Тепер вона не виглядала як нова, але в тата залишалася празникова сорочка. Ніхто не дбав, що комір виглядав застарілим. Єдине: мама прала її домашнім саморобним милом і вона вже не була такою білосніжною, як раніше. Коли біла сорочка забруднювалась або на ній з'являлося занадто багато дірок, мама прала її, латала, зашивала, перешивала... Коли ж вона вже не піддавалась жодним ремонтам, вона брала ножиці, перекроювала її, потім сідала за стару швейну машинку «Зінгер» і шила нам з неї носові хустини. Коли вже зношувалися й носовички, мама кидала їх у піч. Й, зрештою, з білої татової сорочки, яка перетворювалась на попіл, моя мама на відкритому вогні у великому мідному казані варила мило, щоб, як ви вже здогадалися, прати нову татову білу сорочку...»

Дивина в тому, що та оригінальна біла сорочка батька автора цього спомену Клайда Сілі й теперішнього власника ресторану й готелю «Три ведмеді» у Вест Єловстоуні, зберігається до сьогодні, у вітальні цього успішного туристичного комплексу, під шклом, як найдорожча реліквія. І як оберег. Хоч доля не була особливо милостивою до цього обійстя.

The Three Bear Lodge має довгу історію в маленькому місті, примостившись за два блоки від Західної брами Єловстоунського національного парку. Він почався з малого мотелю, побудованого в 1932 році, в рік, коли в країні лютувала Велика депресія й американцям було зовсім не до розваг. З

часом його купували й продавали, продавали й купували. Теперішній власник Клайд Сілі починав тут свою трудову біографію 19-літнім хлопцем у пральні й полюбив його так, що згодом разом з дружиною Ліндою, влізши в борги, перекупив і перетворив на живий «історичний експонат».

Але одного дня немилосердна пожежа зруйнувала майже всі їхні старання. «Ми відкрилися на попелищі тільки з поваги до старого імені The Three Bear Lodge, – сповідувався далі Клайд Сілі. – І до мого батька. Коли після пожежі настав час знести «Three Bear Lodge», я згадав «принцип білої сорочки», й не зміг викинути на смітник те, що було мені особливо дорогим... Так, через татову білу сорочку «Три ведмеді» було врятовано...»

Заінтриговані й розчулені цією щемною історією, після вечері ми зайшли всередину «лоджа» й поглянули на нього зовсім іншими очима. Клайд і Лінда зберегли й

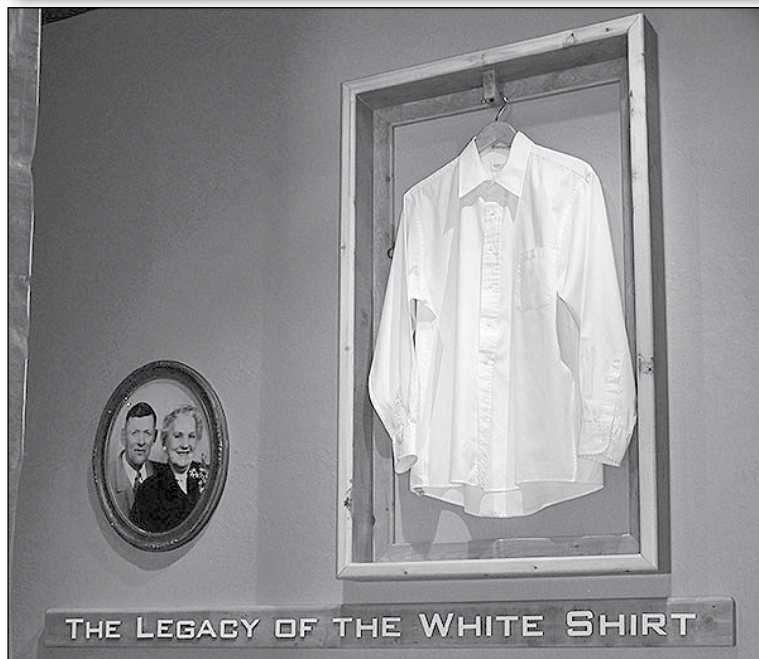

Old Faithful Lodge в Єловстоунському національному парку

ЛЕГЕНДА ПРО БІЛУ СОРОЧКУ

Наша довідка: National Park Service rustic або Parkitecture – стиль архітектури, який розвинувся на початку та в середині XX століття в системі національних парків США (NPS) через бажання створювати будівлі, які гармоніювали б з довкіллям. З 1916 року ця служба почала споруджувати готелі, які візуально не руйнували природного та історичного середовища, а архітектура й інженерія поєднували деревину й каміня. У 1920 році було встановлено єдині правила для цього типу дизайну – rustic design. Протягом 1930-х років адміністрація національних парків широко пропагувала цей стиль, однак після Другої світової війни з напливом туристів і розвитком автомобілебудування rustic design уже не міг відповідати сучасним вимогам.

Серед найвідоміших готелів, споруджених у цьому стилі, які збереглися до сьогодні, Old Faithful Inn (Єловстоун, Вайомінг, 1904 р.), Zion Lodge (Зіон, Юта, 1925), Asticou Inn (Акадія, Мейн, 1883), Ahwahnee (Йосеміті, Каліфорнія, 1927), Glacier Park Lodge (Глетчер-парк, Монтана, 1912), El Tovar Hotel (Гранд-Каньйон, Аризона, 1905) Crater Lake Lodge (Байт-ситі, Орегон, 1912), Timberline Lodge (Маунт-гуд, Орегон, 1938).

Та сама легендарна біла сорочка

виставили для своїх відвідувачів, немов найдорожчі музейні експонати, навіть взірці тих сортів обгорілої деревини, з яких було побудовано їхні дітище й перебуване пізніше в стилі Rocky Mountain Rustics. Із сантименту

привезли сюди навіть вулканічне каміння з батьківської ферми в Айдахо.

«Three Bear Lodge» примусив нас дивитися зовсім іншими очима й на Old Faithful Lodge в Єловстоунському національному парку,

в якому ми побували наступного дня. Й, очевидно, не лише нас. Бо ми почали помічати, що люди в цьому масивному, як ведмідь-гірзі, замку не лише ночують, не лише смакують вином у ресторані на терасі з фантастичним краєвидом на «гейзерний басейн», не лише гріються біля розкішного каміну, викладеного з 500-тонних брил, не лише заворожено споглядають з балкону «постріл» Старого служки, а й приходять сюди, як до музею, як у картинну галерею. Хоча полотнами тут служать «шедевральні» породи сосен, вельетеськими колодами яких викладено стіни «лоджа», а скульптурними композиціями – гармонія каменю й деревини.

327-кімнатний Old Faithful Lodge в Єловстоунському національному парку – найкращий взірець «золотої доби» архітектурного стилю National Park Service Rustic – на перший погляд, простої, навіть простакуваті, але добротної архітектури в готельному будівництві. Споруджений протягом 1903-1904-х років, він став першим великим парковим лоджем Дикого Заходу, а структурно, збудований з найширших колод у світі, до сьогодні залишається найбільшим растік-готелем планети. Більшість колод, переважно сосни, було доставлено за 8-10 миль південніше місця, де велася будова, каміння возили за 5 миль, з місцевого кар'єру Чорного піску. Колоди незвичної форми вишукували в довколишніх лісах.

У 2007 році Американський інститут архітектури вніс Old Faithful Lodge до списку 150 найкращих будівель США під номером 36. А трохи раніше, в 1987-му, його було оголошено національною історичною пам'яткою країни.

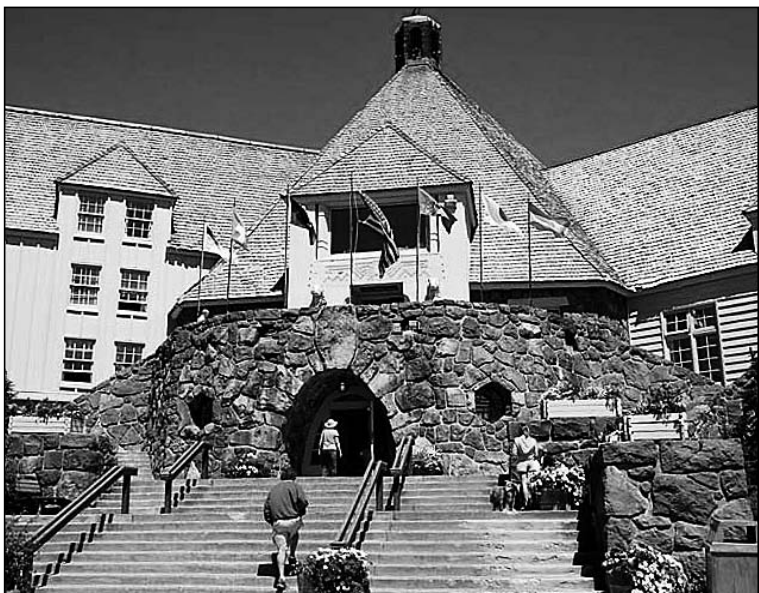
Важко повірити, що його архітектором був 29-літній молодий чоловік. Гаррі Чайлд, президент Yellowstone Park Company, познайомився з 29-літнім Робертом Рімером у Сан-Дієго, де він працював над іншим знаковим готе-

лем Америки Hotel del Coronado в Каліфорнії. «Господаря» парку захопив «растік-кемп» – стиль, який пропагував молодий будівничий. І Роберт Рімер оформив «лаббі» й кілька десятків кімнат для гостей, відомих сьогодні як Старий дім, усе в тому ж таки модному тоді стилі. «Старий служка», як простіше називають цей готель в Єловстоуні, бо буквально поруч вирує, викидаючи час від часу у небо тонни окропу з кузні Гефеста, одноіменний знаменитий гейзер, був архітектурною новинкою, тоді як інші відпочинкові прихистки нічим не відрізнялися від міських готелів Нью-Йорка чи Сан-Франциско. При спорудженні єловстоунського лоджа було використано лише природні матеріали, каміння й дерево. В дизайні превалювали елементи, що нагадували прості хатинки першопрохідців. Архітектор Роберт Рімер зумисне уникав як прямих ліній, так і надмірних ускладнень, підкреслюючи єдність споруди з довколишнім ландшафтом. Центром «Старого дому» є висока вертикальна фронтонна колода, яка домінує в «лаббі» й зникає десь високо-високо в стелі. Окрасою цього гігантського просторого голу є мідний годинник ручної роботи, який прикрашає північний бік лоджа. У готелі 327 кімнат. Old House був побудований протягом однієї довгої зими 1903-1904 років. Східне крило з'явилося в 1913-1914-ті роки, західне – 1927-му. Готель приймає гостей лише з середини травня до середини жовтня. Правда, його літописці жартують, що якимось на початку XX століття в серпні випав сніг і туристи вперше мали нагоду відсвяткувати Різдво разом зі «Старим служкою».

17 серпня 1959 року його трусонув землетрус, розколовши у ресторані камін і добряче пошкодивши гігантський камін у «лаббі». У 1988 році тут сталася пожежа, але його господарі також скористалися «принципом білої сорочки», відновивши все, як було.

Ahwahnee Hotel у національному парку Йосеміті (штат Каліфорнія)

Timberline Lodge на горі Маунт-гуд (штат Орегон)

Glacier Park Lodge в Глетчер-парку (штат Монтана)

Фото на згадку на балконі Old Faithful Lodge у Єловстоунському національному парку. Вересень 2014 р.

Через більш як століття стиль «Old House» залишається незмінним: в готельних кімнатах немає ані телевізорів, ані радіо, ані комп'ютерного зв'язку, ані кондиціонерів. Байдуже – заплатили ви 600 доларів за номер (найдорожчий) чи 100 (найдешевший – з лазничкою для всіх наприкінці коридора). Піднявшись широченними важкими монолітними сходами на четвертий поверх цього доволі похмурого всередині дерев'яного замку, помітили, що в одній з кімнат для гостей прочинено двері й прибиральниця саме наводить порядок, бо гості щойно виїхали. Захотілося поглянути, бодай одним оком, що ми втратили, не зумівши вчасно забронювати тут кімнати (кажуть, що на літній сезон потрібно замовляти місця в цьому готелі за місяців три, а то й півроку наперед). Прибиральниця не заперечувала. Два дерев'яні ліжка, дві тумбочки, два нічники, два невеличкі віконця, стіни й стеля обшиті деревом доволі темного кольору... Не знайшовши більше ніяких дверей, поцікавилися, а де ж лазничка, ванна, джакузі? «Наприкінці коридору», – вказала рукою кудись у темну далечінь покоївка. Напевне, колись цими кімнатами посплюговувалася обслуга, вирішили ми, й, обігнувши весь поверх по периметру, вийшли на Верхню веранду, «порч», як кажуть американці, з якого відкривався прекрасний краєвид на Старого слугаку та його менших «братів». А й справді – для чого тут телевізор-радіо-інтернет, якщо довкола така краса, що можна годинами дивитися-не надивитися. Замовивши по горнятку гарячого чаю, вмовистися у «ведмежі» крісла й стали чекати на «другу серію» виходу гейзера з підземелля. Добре, що колись «Старий дім» було завбачливо повернуто на 90 градусів – на знак поваги до Старого слугаки, так щоб центральний порч, що над головним входом до готелю, був прямо навпроти гейзера, який зовсім поряд з будинком. Очікуваний час його виверження, немов розклад авіарейсів на сучасному летовищі, регулярно вивішується на табло в «лаббі» готелю.

Після відкриття парку головним гравцем тут стала залізнична компанія Northern Pacific. Вона розуміла, що туристи, які захочуть побачити Єловстоун, подорожуватимуть залізницею й захочуть приїхати сюди не на день, а на кілька, щоб оглянути цю красу сповна. Саме залізниця профінансувала приїзд сюди художника Томаса Морана, який написав картину «Великий каньйон Єловстоуну» розміром 7х12 футів, зобразивши на передньому плані людські фігури, аби таким чином зробити дику природу «вогню й диму» більш «домашньою». Картину Морана пізніше купив Конгрес і помістив її в Капітолії, а до парку ринули на товпи туристів.

Якщо Єловстоун був «вотчиною» Північно-Тихоокеанської залізниці, то парк Йосеміті в Каліфорнії взяла під опіку Південна – Southern Pacific. Власники національних залізниць взяли так активно пропагувати відпочинок у національних парках, що одна з рекламних статей в «Нью-Йорк Таймс» так і називалася «Навіщо нам їхати до Швейцарії, щоб побачити гори, а до Ісландії – щоб подивитися гейзери? Для початку відвідаймо свою Америку!»

Але поїздки потягом могли дозволити собі лише заможні люди, яких назвуть потім «Dudes». Щоб

заохотити їх подивитися «свою Швейцарію й свою Ісландію», з'явилися так звані «пульманівські вагони», розроблені Джорджем Пульманом: розкішні купе, оббиті оксамитом, в яких були зроблені зручні ліжка з диванами, облаштовано ресторан і навіть встановлено піаніно. У вагонах-церквах можна було послухати проповідь священника й послухати орган. Після прибуття на вокзал туристи пересідали в спеціальні карети, сидіння в яких було повернуто в один бік, аби було зручно милуватися краєвидами. Карети підвозили гостей до розкішного готелю, в якому вони проводили тиждень, а то й два.

Готель «Авані» (Ahwahnee Hotel) в Національному парку Йосеміті став відповіддю на підвищені запити тих самих «Dudes». «Ahwahnee» мовою індіанців означає «трав'яна лука» будувався рівно рік і відкрився в 1927 році.

Для відвідувачів потребувався не лише певний рівень достатку, а й відповідний дрес-код. Щовечора один і той же піаніст, одягнений у смокінг, грав на піаніно знамениті вальси, було запрошено найкращих кухарів Америки й Європи. Аби вдихнути в «Авані» життя і в зимовий період, власники запровадили «Вечерю в стилі Брейс-брідж».

Вечерю в стилі Брейс-брідж запозичили від знаті епохи Відродження. А надихнувшись на це один з романів Вашингтона Ірвіна. Вона розпочалася в 1927 році в різдвяну ніч і триває до сьогодні.

У Ahwahnee любили бували Дуайт Айзенгавер, Волт Діснеї, Джон Кеннеді, Рональд Рейган, Єлизавета II, Чарлі Чаплін і Ансел Адамс – знаменитий фотограф. Завдяки цьому готелю він вижив у роки Великої депресії, знайшовши тут працю... блазня. В тяжкі часи безробіття йому запропонували роль клоуна в шоу, яке йшло тут під час театралізованих вистав.

У період Великої депресії в 1933 році безробіття сягало 25 відсотків – кожний четвертий американець був безробітним. Національний валовий дохід знизився на половину. Соціальні рани заживали довго. У 1940 році кожен 11-й американець був переконаний, що на Нью-Йоркській біржі торгують м'ясом. Важливим етапом стала організація суспільних робіт. Вже навесні 1930 року на них було виділено 750 мільйонів доларів – фантастична сума, як на ті часи. До їхнього виконання одночасно було залучено майже 3 мільйони безробітних американців.

Президент Франклін Делано Рузвельт знайшов вихід із ситуації. Він почав будувати дороги, тим самим одним пострілом вирішивши відразу дві проблеми – люди отримали працю, а країна – потужну оновлену інфраструктуру. Але не всі знають, що в роки Великої депресії так само було побудовано й чимало прекрасних готелів. На початку XX століття автомобілі в Америці були привілеєм обраних, однак ситуація змінилася після того, як Генрі Форд створив перший автомобільний конвеєр, в результаті чого стало можливим випускати машини, доступні за ціною для більшості частини населення Америки. Стало очевидним, що із збільшенням автомобілів США потребуватимуть й більш розвинутої системи доріг та магістралей. Люди подорожуватимуть і хотітимуть десь зупинитись, отже, потрібні будуть готелі.

Timberline Lodge – гірський готель на південному боці знаменитої вершини Маунт-гуд у штаті Орегон, що за 60 миль від Портленда, розташований на висоті 1817 метрів над рівнем моря, звідки відкривається дивовижний краєвид. Цей лодж – також символ епохи Великої депресії. Хоча точніше було б сказати – Великого Відродження, бо символізує національний оптимізм. Його було побудовано в 1936-1937 роках, за 15 місяців, з надією, що тут буде гірськолижний курорт. Переважно вручну, використовуючи місцеві матеріали, включно з місцевим камінням і «тімбером» – так британські англії називають деревину, на яку американці кажуть «ламбер», звідси й «Тімберлайн-лодж».

28 вересня 1937 року, за п'ять місяців до відкриття для широкої публіки, його відвідали президент Франклін Рузвельт з дружиною Елеонорою. На початку 1938 року Timberline Lodge святкував grand opening – велике відкриття, оголошуючи, що цього року також буде відкрито «підйомник» Magic Mile. Це був перший підйомник в Орегоні й другий у Північній Америці.

Timberline Lodge було оголошено національною історичною пам'яткою й визнано однією з найкращих архітектурних форм серед гірського ландшафту.

При вході меморіальна табличка нагадує слова президента Франкліна Рузвельта: «Вірю, що сюди, на цю вершину Маунт-Гуд, в наступні роки підніматимуться тисячі й тисячі відвідувачів. Коли вони з неї споглядатимуть східний Орегон, то бачитимуть ферми й ліси гірських хребтів. Коли вони дивитимуться на захід і північ, у напрямку Портленда й річки Колумбія, з їхніми багатими деревиною індустрією, то розумітимуть, яку роль відіграв ліс у добробуті цього краю... Я вірю, що сюди приїжджатимуть тисячі любителів гірськолижного спорту з усієї Америки...»

Так і сталося. Коли в липні 2008 року ми вперше піднялися на цю гору, на вершині лежав сніг й за лоджем стояли мотосани, готові до вживання. Не дивно ж Timberline Lodge має найдовший гірськолижний сезон в усій Північній Америці.

Ми походили по снігу (був липень місяць), погралися в сніжки й зайшли всередину Timberline Lodge, аби випити по горнятку доброго глінтвейну після літньої зустрічі із зимою.

Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський

**Життя без подорожей
неймовірно нудне й
нецікаве. Але вирушати в
дорогу навмання не варто - побутові й дорожні
проблеми можуть зіпсувати
всю вашу відпустку.
Краще зверніться по допомогу до туристичної
агенції New Tours, яка по-
лагодить всі проблеми і
зробить вашу поїздку не-
забутньою. Тисячі маршрутів
в Америці та світі.**

**Телефон для довідок:
(718) 934-7644
або зайти на сайт:
www.newtours.us**

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
 УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
 за сприяння Української Вільної Академії Наук у США

Презентують концерт, присвячений 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка

УКРАЇНА, ШЕВЧЕНКО, МУЗИКА

Оперні арії, сольоспіви на слова Шевченка та народні пісні

«спокійна і прониклива глибина голосу,
 сміливі високі ноти та сталевий блиск звуку»

—Ентоні Томмасіні, *Нью-Йорк Таймс*

ПЕРШИЙ СОЛЬОВИЙ
 КОНЦЕРТ В НЬЮ-ЙОРКУ
 Міжнародна Оперна Примадонна

Оксана Дика

сопрано

АНДЖЕЛІНА ҐАДЕЛІЯ
 ФОРТЕПІАНО

СОЛОМІЯ ІВАХІВ
 СКРИПКА

НЕДІЛЯ, 7 ГРУДНЯ 2014
7:00 ВЕЧОРА
MERKIN CONCERT HALL
129 W. 67th Street, New York, NY

ГАЛА-ПРИЙНЯТТЯ ПІСЛЯ КОНЦЕРТУ Український Інститут Америки 2 East 79th Street, New York, NY 10075 КВИТКИ 212.288.8660

КВИТКИ НА КОНЦЕРТ 212.501.3330 VIP \$75 / Звичайні \$ 50 / Студенти \$30 Merkin Hall Box Office www.kaufmanmusiccenter.org

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ Shevchenko Scientific Society 212.254.5130 info@shevchenko.org / Ukrainian Institute of America 212.288.8660 mail@ukrainianinstitute.org

КВИТКИ МОЖНА ТАКОЖ ПРИДБАТИ В НАУКОВОМУ ТОВАРИСТВІ ІМ. ШЕВЧЕНКА В НЬЮ-ЙОРКУ. ТЕЛ: 212- 254-5130

"Нова газета" -
 український громадсько-політичний тижневик.
 Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку
 Видавець і головний редактор -
Валентин Лабунський
 Власний кореспондент у США -
Катерина Кіндрась
 Власний кореспондент в Україні - **Василь Туглук**
 Дизайн - **Ukrainian Media Group, Inc.**

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.:

718-275-2503, 917-324-0359

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів
 та оголошень несуть рекламодавці.

Адреса редакції:

64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374

Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com

Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly
 Established October 2008 in New York.
 Publisher and editor-in-chief -
Valentyn Labunsky
 Correspondent in USA -
Kateryna Kindras
 Correspondent in Ukraine -
Vasyl Tuhluk
 Design - **Ukrainian Media Group, Inc.**

The publisher may not have the same standpoints
 with the author of a printed material.
 Authors of printed materials are fully responsible
 for the content of their commercial Ads
 Editorial Office:
64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
 Advertising Department: **Tel.: 917-324-0359**
 E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com
 Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO
 Ціна договірної

Дзеркало

РЕПЕТИЦІЯ ПЕРЕДЗИМ'Я

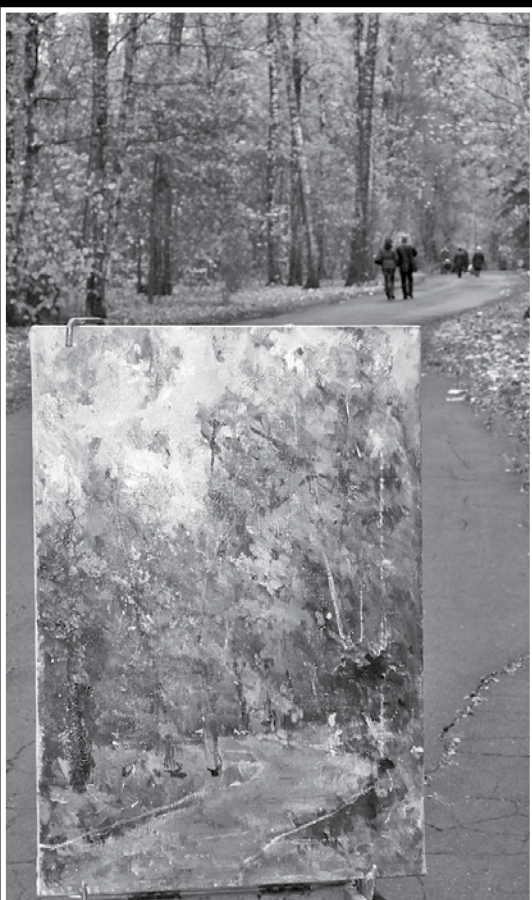
Наша кожна закоханість кожна тісніша та ближча
смертоносною голкою вишито флер цей і дим
поверни місяць так щоб він падав на рідне обличчя
і тремти як художник і плач як убивця над ним

це пора репетицій дерева виходять на сцену
кров старого актора стіка листопад листопад
о наївний глядачу ти віриш ця смерть достеменна
смерть завжди достеменна тебе навчає театр

і на сад що тепер помира і воскресне весною
на зів'ялі оголені плечі старої гори
і на рідне обличчя що збліднуло перед тобою
накладає мистецтво широкий підкреслений грим

це пора репетицій вже текстом великої драми
перетруджено губи ремарки горять із п'їтьми
хай не будуть проклятими ролі що обрано нами
ми як пізні дерева готові уже до зими

Наталка Білоцерківець

Користайте тепер -
ціни на нерухомостях низькі,
а відсотки та умови на мортгеджах вигідні!

Звертайтеся до Кредитівки Самопоміч Нью Йорк

3.45%*

незмінний відсоток -
15-ти річний термін

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне бюро: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636 ❖ **UNIONDALE:** 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097 ❖ **ASTORIA:** 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458 ❖ **LINDENHURST:** 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 180 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$7.12. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення.

